

PIHTIPUTAAN KUNTA

MUURASJÄRVEN KULTTUURIMAISEMAN OSAYLEISKAAVA JA MUURASJÄRVEN RANTAOSAYLEISKAAVAN LAAJENNUS

Kaavaehdotus

17.12.2003 / 10.3.2004 / 7.6.2004

0559-C2778

SUUNNITTELUKESKUS OY

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

Pihtiputaan kunta

MUURASJÄRVEN OSAYLEISKAAVA JA

MUURASJÄRVEN RANTAOSAYLEISKAAVAN LAAJENNUS

Kaava-alueen sijainti:

Suunnittelualue sijaitsee Muurasjärven kylällä Reisjärventien varrella, noin 29 km Pihtiputaan keskustasta luoteeseen. Alue rajautuu Reisjärven kuntaan ja Oulun läänin.

Kaavan tunnus: 601-YK-04-05

Kaavan päiväys: 17.12.2003/ 10.3.2004 / 7.6.2004 ehdotus

Kaavan laatija: SUUNNITTELUKESKUS OY, puh: (014) 4100 500, Puistokatu 2 A, 40100 JYVÄSKYLÄ / projektipäällikkö Julia Virtanen, 2.1.2004 alkaen projektipäällikkö Kaisa Kallinen / arkk.yo. Helena Raatikainen.

Kaavan vireille tulosta ilmoittamisen päivämäärä: 8.5.2001, kaavoituskatsaus

Kaavaluonnos MRA 30 §:n mukaisesti nähtävillä: 28.4. – 30.5.2003

Kaavaehdotus MRA 19 §:n mukaisesti nähtävillä: 7.1.-7.2.2004

MRA 32§ mukainen kuuleminen: .7.-24.5.2004

Kunnanhallituksen hyväksymispäivämäärä: 7.6.2004.

Kunnanvaltuuston hyväksymispäivämäärä: 14.6.2004.

1.2 Kaavan tarkoitus

Tarkoituksena on laatia oikeusvaikutteinen Muurasjärven kulttuurimaiseman osayleiskaava ja Muurasjärven rantaosayleiskaavan laajennus vahvistamatta jäänteiden alueiden osalta.

1.3 SISÄLLYSLUETTELO

1	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	1
1.1	Tunnistetiedot	1
1.2	Kaavan tarkoitus	1
1.3	SISÄLLYSLUETTELO	2
2	TIIVISTELMÄ	5
3	SUUNNITTELU- JA KÄSITTELYVAIHEET.....	6
3.1	Osayleiskaavan suunnittelun tarve.....	6
3.2	Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	6
3.3	Perusselvitykset , tavoitteet ja mitoitus.....	6
3.4	Kaavaluonnosvaihe	6
3.5	Kaavaehdotusvaihe	7
3.6	Kaavan hyväksyminen	7
3.7	Yhteistyö ja vuorovaikutus	7
3.7.1	Osalliset.....	7
3.7.2	Vireille tulo	8
3.7.3	Tiedottaminen	8
3.7.4	Osallistuminen kaavoitusprosessin eri vaiheissa	8
3.7.5	Viranomaisyhteistyö	9
4	PERUSTIEDOT	11
4.1	Suunnittelualue	11
4.2	Suunnittelutilanne	13
4.2.1	Seutukaava	13
4.2.2	Yleiskaava.....	14
4.2.3	Rakennusjärjestys ja rakennuskiellot.....	14
4.2.4	Muut suunnitelmat	14
4.2.5	Pohjakartta	14
4.3	Maanomistusolot.....	14
4.4	Palvelut	14
4.4.1	Julkiset palvelut	14
4.4.2	Yksityiset palvelut ja muu yritystoiminta	15
4.5	Väestö ja työpaikat.....	16
4.6	Luonnonympäristö	16
4.6.1	Maaperä ja pinnanmuodot.....	16
4.6.2	Vesiolosuhteet.....	17
4.6.3	Pohjavesialueet	18
4.6.4	Luonnon erityispiirteet ja arvokohteet	18
4.7	Maisema.....	19
4.7.1	Perinnemaisemat	20
4.8	Rakennettu ympäristö	21
4.8.1	Alueen rakennuskanta ja pihapiirit	21
4.8.2	Rakennettu kulttuuriympäristö.....	24
4.8.3	Nykyinen liikennejärjestelmä	28
4.8.4	Yhdyskuntatekniikka	29
5	TAVOITTEET JA MITOITUSPERIAATTEET	30
5.1	Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	30
5.1.1	Valtakunnalliset ja seudulliset tavoitteet	30
5.1.2	Seudulliset tavoitteet.....	30
5.1.3	Kunnan asettamat tavoitteet.....	30

5.2	Toiveet ja tavoitteet / Yleisötilaisuudet ja kysely 30.9.2002.....	31
5.3	Kiinteistökohtaiset tavoitteet	32
5.4	Mitoitusperusteet.....	32
5.4.1	Ranta-asutuksen mitoitusperuste	32
5.4.2	Rakennusoikeuden siirrot.....	32
6	YLEISKAVAEHDOTUS	33
6.1	Kaavan rakenne.....	33
6.1.1	Kokonaisrakenne.....	33
6.1.2	Mitoitus	33
6.1.3	Palvelut	34
6.2	Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen.....	34
6.3	Aluevaraukset	35
6.3.1	Pysyvä asuminen, palvelut sekä muu elinkeinotoiminta	35
6.3.2	Loma-asuminen ja virkistys	36
6.3.3	Maa- ja metsätalous	37
6.3.4	Muut alueet ja kohteet.....	38
6.4	KAAVAMÄÄRÄYKSET JA –MERKINNÄT	42
7	KAAVAN VAIKUTUKSET	49
7.1	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja kulttuurimaisemaan.....	49
7.2	Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	49
7.3	Sosiaaliset vaikutukset	50
7.4	Taloudelliset ja muut vaikutukset	51
8	YMPÄRISTÖHAITAT	51
8.1	Soranotto	51
8.2	Vesistöjen rehevöityminen ja umpeen kasvaminen.....	51
8.3	Kotieläintalouden suuryksiköt	52
8.4	Teollisuustoiminta.....	52
8.5	Pilaantuneet maat	52
9	YLEISKAAVAN TOTEUTUS	53
9.1	Toteuttaminen ja ajoitus.....	53
9.2	Toteutuksen seuranta	54

YLEISKAAVAKARTAT:

- **KARTTALEHTI 1. MK 1:10 000**
- **KARTTALEHTI 2 / KYLÄALUE MK 1:5 000
JA MERKINTÖJEN SELITYKSET**

LIITTEET:

1. *Kaavan lähtökohdat I* / Maiseman peruspiirteet sekä erityiskohteet ja -alueet, 11.11.02.
2. *Kaavan lähtökohdat II* / Yhdyskuntarakenne ja palvelut sekä kyselyn tulokset, 11.11.02.
3. *Tilastot, Kantatila- ja mitoitustaulukot*

OHEISAINEISTOT:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Muurasjärven rantaosayleiskaavan tavoitteet ja mitoituserusteet, kh 11.3.1996.

Muurasjärven jätevedenpuhdistamon ympäristölupahakemus, 2002/2.4.2003

Muurasjärven rantaosayleiskaava. Pihtiputaan kunta. Vahvistettu 29.3.2001

Krook, Juhani (1996): Muurasjärven kulttuurimaisema-alueen vesistöjen luontoselvitys. Sydän-Suomen Luonto Oy.

Peltola, Veijo (1996): Muurasjärven kulttuurimaisema-alueen järvien linnusto. Pihtiputaan ympäristölautakunta.

Peltola, Veijo (1996): Muurasjärven luontoselvitykset. Pihtiputaan ympäristölautakunta.

Kärkkäinen, Jari (4.12.1996): Muurasjärven kulttuurimaisema-alueen luontokohteet. Suunnittelukeskus Oy / Kuopio.

Krook, Juhani (1996): Vuohojärven linnustonselvitys.

Krook, Juhani (1996): Vuohojärven luontoselvitys.

Salonen, Hannu (1989): Pihtiputaan suurten järvien vedenlaatu ja vesialueiden tila kesällä 1989. Pohjanmaan Tutkimuspalvelu.

Kivelä, Reija (2000): Keski-Suomen perinnemaisemat. Alueelliset ympäristöjulkaisut 175. Keski-Suomen ympäristökeskus. Jyväskylä.

Älli, Erkki (1990): Valtakunnallisesti arvokkaat Keski-Suomen kulttuurimaisemakokonaisuudet. Keski-Suomen seutukaavaliitto. Julkaisu nro 30, sarja C. Jyväskylä.

Museovirasto (1984): Suomen rakennuskulttuurin yleisluettelo. Rakennusinventointi, Pihtiputaan kunta, Muurasjärven kylä.

Pihtiputaan kiinteät muinaisjäännökset. Epävirallinen luettelo. Päivitetty 26.6.1998. Keski-Suomen museo.

2 TIIVISTELMÄ

Kulttuurimaiseman osayleiskaava on jaettu kahteen osaan niin, että Muurasjärven kylätaajamaan on laadittu osayleiskaava mittakaavassa 1:5000 ja muulla valtakunnallisella kulttuurimaisema-alueella yleispiirteisempi osayleiskaava mittakaavassa 1:10000. Suunnittelualueeseen sisältyvät myös Muurasjärven rantayleiskaavan vahvistuspäätöksen ulkopuolelle jääneet ranta-alueet, joiden mitoitus ja tavoitteet ovat vahvistuneen kaavan mukaiset.

Yleiskaavan tavoitteena kulttuurimaisema-alueella on erityisesti turvata maa- ja metsätalouden elinkelpoisuus ja kehittäminen, mikä on kylä- ja kulttuurimaiseman säilymisen keskeinen edellytys. Myös pysyvän asutuksen, loma-asutuksen, elinkeinotoiminnan, luonnonympäristön ja virkistyskäytön tarpeet on huomioitu. Rakentamista ja muuta maankäyttöä pyritään ohjaamaan luonnonympäristöön ja kulttuurimaisemaan sopivalla tavalla. Uudet rakennuspaikat on sijoitettu perinteisille, hyvälle rakennuspaikoille ja rakentamistapaa ohjataan kaavamääräyksiin. Kaavaselostuksessa on kuvattu perinteistä rakennustapaa.

Suunnittelualueelle sijoittuu runsaasti kotieläintalouden suuryksiköitä, joiden sijoittuminen ja aluetarpeet tulee jatkossakin turvata (lantalat, rehuntuotanto). Kaavaan sisältyy aluevaraukset myös puuteollisuutta varten sekä yksi luvanvarainen maa-ainestenottoalue. Yleiskaavassa on osoitettu runsaasti uusia rakennuspaikkoja, erityisesti kyläkeskusalueelle. Osa rakennuspaikoista on erityisiä maaseutumaisien omakotitalojen rakennuspaikkoja, joilla sallitaan työtilojen rakentaminen sekä vähäinen kotieläinten pito ja puutarhaviljely. Työtilojen rakentaminen sallitaan myös normaalien pientalojen tonteille. Keskeisellä kyläalueella on käytetty joustavaa AT-merkintää, joka mahdollistaa asutuksen lisäksi myös työtilojen ja kylän palveluiden rakentamisen.

Maa- ja metsätalousalueella sallitaan haja-asutusmainen rakentaminen edelleenkin, mutta maatalousalueeksi osoitetut alueet pyritään jatkossa säilyttämään viljelyskäytössä. Näillä alueilla on kaavaan merkitty maisemaan sopivat uudet rakennuspaikat. Mikäli rakentamispaine on vähäistä, voidaan kaavaan osoitetut yksittäiset rakennuspaikat toteuttaa suoraan rakennusluvalla.

Kaavassa on osoitettu 103 uutta rakennuspaikkaa, joista 21 on loma-asuntojen rakennuspaikkaa. Uusista rakennuspaikoista 26 % sijaitsee kyläkeskusalueella ja siten myös viemäriverkoston toiminta-alueella. Rakennuspaikkoja on yhteensä 290 olemassa olevat mukaan lukien. Lisäksi on osoitettu erilliset rantasaunan rakennuspaikat.

Kaavaehdotus on käsitelty teknisessä lautakunnassa 17.12.2003 ja ollut MRA 19§ mukaisesti julkisesti nähtävillä 7.1.-7.2.2004 välisen ajan. Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 10.3.2004. Nähtävillä olon jälkeen tehtyjen muutosten johdosta on kuultu MRA 32§ mukaisesti ko. maanomistajia. Saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä erilliskuulemisen muistutukseen on laadittu vastineet. Kunnanhallitus (7.6.2004) päätti muutoksista ja hyväksyi tarkistetun kaavaehdotuksen. Pihtiputaan kunnanvaltuusto hyväksyi kaavan 14.6.2004.

3 SUUNNITTELU- JA KÄSITTELYVAIHEET

3.1 Osayleiskaavan suunnittelun tarve

Muurasjärven kulttuurimaiseman osayleiskaavatyö keskeytettiin kaavan hyväksymisvaiheessa kunnanvaltuustossa 25.5.1998. Muurasjärven alueelle oli laadittu samanaikaisesti myös Muurasjärven rantaosayleiskaava, jonka Keski-Suomen ympäristökeskus vahvisti osittain 29.3.2001. Vahvistuspäätöksen ulkopuolelle jäivät ne rantaosayleiskaavan tilat (kantatilat), jotka kuuluvat valtakunnallisesti arvokkaaksi luokitetulle kulttuurimaisema-alueelle.

3.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Pihtiputaan kunnanvaltuusto päätti 2.9.2002, että Muurasjärven kulttuurimaiseman osayleiskaavatyötä jatketaan ja että samassa yhteydessä kaavoitetaan myös Muurasjärven rantaosayleiskaavassa vahvistamatta jääneet alueet, joiden rakennusoikeus määritellään vahvistuneen Muurasjärven rantaosayleiskaavan periaatteiden mukaisesti (kantatilatarkastelut). Vireille tulosta on ilmoitettu kaavoituskatsauksessa 8.5.2001. Viranomaistyöneuvottelu pidettiin 27.8.2002. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (25.9.2002) käsiteltiin teknisessä lautakunnassa 25.9.2002. Ensimmäinen yleisötilaisuus järjestettiin 30.9.2002.

3.3 Perusselvitykset , tavoitteet ja mitoitus

Muurasjärven kulttuurimaiseman osayleiskaavan lähtötietoina on hyödynnetty soveltuvin osin seuraavia aiemmin tehtyjä erillisselvityksiä (luettelo sivulla 2).

Osayleiskaavatyön yhteydessä on laadittu seuraavat perustietokartat:

Liite 1) Kaavan lähtökohdat I / Maiseman peruspiirteet. Erityiskohteet ja -alueet.
Liite 2) Kaavan lähtökohdat II / Yhdyskuntarakenne ja palvelut. Kysely.

Rantojen osalta tavoitteet ja mitoitusperiaatteet on määritelty jo vahvistuneen Muurasjärven rantaosayleiskaavan mukaisesti. Tavoitteita ja mitoitusta määriteltäessä on huomioitu asukas- ja maanomistajakyselyn (30.9.2002) tulokset, jotka on esitetty liitekartalla *Kaavan lähtökohdat II*. Tilastot, kantatilatarkastelut ja mitoitusaulukot ovat selostuksen liitteenä (*liite 3*).

Tekninen lautakunta käsitteli kaavan tavoitteet ja mitoitusperiaatteet 21.11.2002. Viranomaisneuvottelu MRL 66§ pidettiin 18.12.2002. Toinen yleisötilaisuus oli 4.3.2002.

3.4 Kaavaluonnosvaihe

Kaavaluonnos valmistui päiväyksellä 1.4.2003. Tekninen lautakunta käsitteli kaavaluonnoksen 10.4.2003 ja päätti asettaa valmisteluaineiston MRA 30§ mukaisesti nähtäville 28.4. – 30.5.2003 väliseksi ajaksi. Yleisötilaisuus pidetään 29.4.2003. Viranomaisilta pyydettiin kommentit.

3.5 Kaavaehdotusvaihe

Luonnoksesta saatujen mielipiteiden ja kommenttien jälkeen valmisteltiin virallinen kaavaehdotus, joka valmistui päiväyksellä 17.12.2003. Tekninen lautakunta käsitteli kaavaehdotuksen kokouksessaan 17.12.2003 ja päätti sen asettamisesta virallisesti nähtäville (MRA 19§) 7.1.-7.2.2004 väliseksi ajaksi. Ehdotusvaiheessa ei enää järjestetty erillistä yleisötilaisuutta.

MRL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu järjestettiin 10.3.2004, jonka perusteella kaavaehdotukseen tehtiin korjauksia.

Saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin on laadittu vastineet. Muutosten johdosta kuultiin MRA 32§ mukaisesti ko. maanomistajia ja naapureita. Kunnanhallitus käsitteli vastineet, päätti muutoksista ja hyväksyi kaavaehdotuksen 7.6.2004.

3.6 Kaavan hyväksyminen

Pihtiputaan kunnanvaltuusto hyväksyi osayleiskaavan 14.6.2004.

3.7 Yhteistyö ja vuorovaikutus

3.7.1 Osalliset

Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä. Viranomaisilta ja tarvittavin osin myös muilta tahoilta pyydetään erilliset lausunnot kaavan ehdotusvaiheessa. Osayleiskaavan suunnitteluprosessissa informoidaan ja kuullaan seuraavia tahoja:

A. Kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava vaikuttaa:

- Kyläläiset
- Kaava-alueen ja siihen rajoittuvien alueiden maanomistajat
- Kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen asukkaat, maanviljelijät ja muut elinkeinon harjoittajat
- Kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen yritysten ja laitosten työntekijät ja käyttäjät
- Kuntalaiset

B. Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

- Muurasjärven maa- ja kotitalousnaiset ry / Tiina Turpeinen
- Muurasjärven maamiesseura / Martti Mäkelä
- Maataloustuottajain Muurasjärven yhdistys MTK-Muurasjärvi / Martti Mäkelä
- Muurasjärven eläketaloyhdistys ry / Heikki Kananen
- Muurasjärven Murto / Jukka Turpeinen
- Muurasjärven ala-asteen koulu / Martti Karjalainen
- Mannerheimin lastensuojeluliiton Muurasjärven paikallisosasto / siht. Ulla Hollanti
- Pihtiputaan seurakunta
- Pihtiputaan Yrittäjät
- Pihtipudas-seura / puh.joht. Virpi Pihlaja

- Kalastuskunnat ja metsästysseurat / Paavo Pennanen
- Pihtiputaan Seudun Luonnonsuojeluyhdistys ry / Pertti Pasanen
- Vattenfall

C. Viranomaiset

- Pihtiputaan kunnan hallintokunnat
- Keski-Suomen liitto
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Keski-Suomen ympäristökeskus
- Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus
- Tiehallinto / Keski-Suomen tiepiiri
- Keski-Suomen museo
- Museovirasto
- Reisjärven kunta

3.7.2 Vireille tulo

Kaavoituksen vireille tulosta on ilmoitettu kaavoituskatsauksessa 8.5.2001. Kunnanvaltuusto päätti työn aloittamisesta uudelleen 2.9.2002.

3.7.3 Tiedottaminen

Pihtiputaan kunnan kaavoitukseen liittyvät ilmoitukset julkaistaan paikallislehdessä Kotiseudun Sanomissa. Kaavoituksen eri vaiheista (aloitus, tavoitteet ja mitoitus-vaihe sekä luonnos- ja ehdotusvaihe) on tiedotettu edellä mainitussa lehdessä.

Aloitus-, tavoite- ja mitoitusvaiheessa sekä luonnosvaiheessa on järjestetty esittelytilaisuudet kylällä ja tuolloin on ollut myös mahdollisuus esittää toiveita kaavaa varten esim. kyselykaavakkein. Kaavoittajan tapaamismahdollisuutta ei katsottu tarpeelliseksi järjestää enää ehdotusvaiheessa. Tilaisuuksista tiedotettiin lehdessä.

Konsultti informoi ennakkoon puhelimitse paikallisia yhdistyksiä aloitusvaiheen yleisötilaisuudesta.

Pihtiputaan kunnan internetsivuilla www.pihtipudas.fi on linkki konsultin kotisivuille <http://195.197.94.24/Pihtipudas/MuurKultOyk/index.htm>, jossa osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavasunnitelmat eri vaiheissaan ovat olleet esillä tutustumista varten.

3.7.4 Osallistuminen kaavoitusprosessin eri vaiheissa

Kaavoituksen käynnistäminen

- Kunnanvaltuuston päätös 2.9.2002
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 25.9.2002
- Yleisötilaisuus 30.9.2002, OASin esittely, aloituskeskustelut (läsnäolijoita 18)
- OAS nähtävillä MRL 62§ 30.9.-11.10.2002

- Asukas-/maanomistajakysely 30.9.2002-11.10.2002 (11 mielipidettä: yleisiä tavoitteita, rakennuspaikkatoiveita/ liitekartalla)
- Viranomaisneuvottelu 18.12.2003 (MRA 18§)

Perusselvitykset, tavoite- ja mitoitusvaihe

- Asukas-/maanomistajakyselyn tulokset kirjattiin tavoitteisiin
- Yleisötilaisuus 4.3.2003 (läsnäolijoita 13)
- Mielipiteet ja kommentit osallisilta (12 mielipidettä: rakennuspaikkatoiveita, elinkeinotoimintaa).

Kaavaluonnosvaihe

- Kaavaluonnos nähtäville 28.4.-30.5.2003 väliseksi ajaksi (MRA 30§).
- Yleisötilaisuus 29.4.2003 (läsnäolijoita 12)
- Mielipiteet ja kommentit osallisilta (neljä mielipidettä: rakennuspaikkojen siirto ja vähäinen lisäys) Kaikki esityksen on voitu toteuttaa kaavaehdotuksessa.

Kaavaehdotusvaihe

- Kaavaehdotus julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi (MRA 19 §).
- Muistutukset ja lausunnot osallisilta
- Viranomaisneuvottelu MRA 18§ mukaisesti 10.3.2004
- MRA 32§ mukainen erilliskuuleminen (7.-24.5.2004) - muistutukset

Kaavan hyväksyminen

Pihtiputaan kunnanvaltuusto hyväksyi osayleiskaavan 14.6.2004. Osallisella ja kunnan jäsenellä on oikeus valittaa päätöksestä hallinto-oikeuteen (MRL 188§).

3.7.5 Viranomaisyhteistyö

Kunnan ja alueellisen ympäristökeskuksen välinen viranomaisneuvottelu (MRL 66§) järjestettiin 18.12.2003 . Neuvottelusta on laadittu muistio, josta ilmenevät keskeiset neuvottelussa esillä olleet asiat ja kannanotot.

Viranomaisneuvotteluun kutsutaan / osallistuvat :

- Keski-Suomen ympäristökeskus
- Keski-Suomen liitto
- Keski-Suomen museo ja museovirasto
- Tiehallinto / Keski-Suomen tiepiiri
- Pihtiputaan kunta

Kaavan luonnosvaiheen valmistelumateriaalista pyydettiin viranomaisilta kommentit.

Kaavaehdotusvaiheessa pyydetään viranomaisilta viralliset lausunnot.

Kaavoitukseen liittyvä viranomaisneuvottelu järjestetään (MRA 18§) myös, kun kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä ja sitä koskevat mielipiteet ja lausunnot on saatu (10.3.2004).

Viranomaiset, joilta pyydetään lausunnot :

- Keski-Suomen ympäristökeskus
- Keski-Suomen liitto

- Keski-Suomen museo
- Museovirasto
- Tiehallinto, Keski-Suomen tiepiiri
- Kunnan hallintokunnat / mm. maaseutu- ja ympäristölautakunta.

4 PERUSTIEDOT

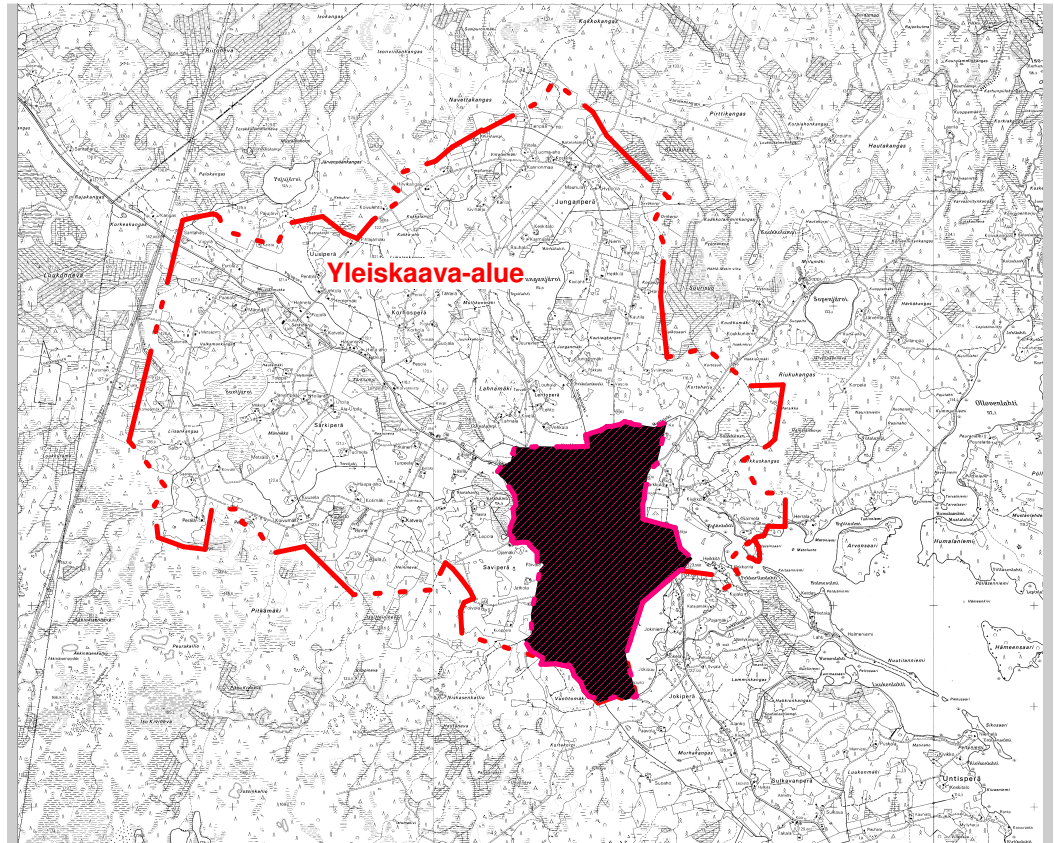
4.1 Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Muurasjärven kylässä Pihtiputaan luoteisosassa Reisjärventien varrella. Matkaa Pihtiputaan keskusta on 29 km ja Reisjärvelle 19 km. Alue on aivan Keski-Suomen maakunnan pohjoisosassa rajautuen Reisjärven kuntaan ja samalla myös Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan.

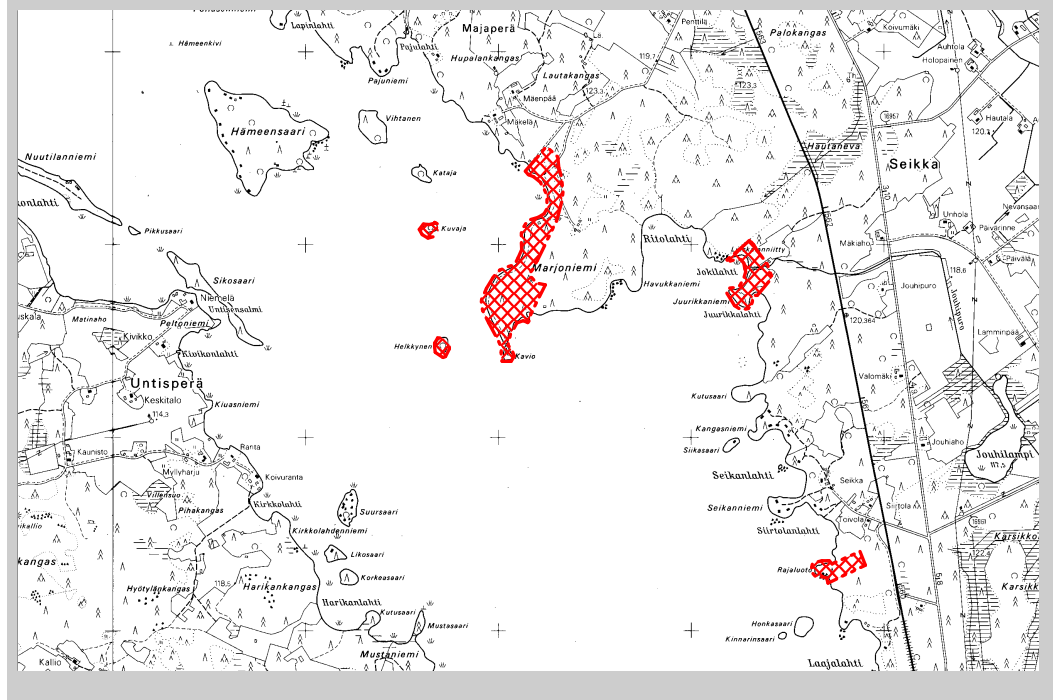
Muurasjärvi on vahvaa maa- ja metsätalousaluetta, jossa tilat ovat suhteellisen suuria maatalousyrityksiä ja peltoalueesta on jopa pulaa. Suunnittelualueella ei ole voimakkaita rakentamispaineita. Muurasjärven väestömäärä on noin 800 eli 15% koko kunnan asukasmäärästä.

KUVA 1. Suunnittelualueen sijainti

KUVAT 2 ja 3. Suunnittelualue jaetaan kahteen osaan: kyläalueen osalle laaditaan yleiskaava mk 1:5000 ja tausta-alueille yleispiirteisempi mk 1:10 000. Suunnittelualueeseen sisältyy Muurasjärven taajama sekä osittain Vuohojärven ja Muurasjärven ranta-alueet . Rantayleiskaavan ulkopuolelle jääneet alueet (kuva alla) sisällytetään osayleiskaavaan.

4.2 Suunnittelutilanne

4.2.1 Seutukaava

Keski-Suomen seutukaava (5. vaihekaava) on saanut lain voiman Korkeimman hallinto-oikeuden 24.8.2001 tekemän päätöksen jälkeen. Aluevaraukset:

AT 601030 KYLÄALUE. Kyläkeskuksen taajamanomaisesti rakennettu keskus laajenemisalueineen. Kyläkeskusalueelle rakennettaessa tulisi rakennukset rakentaa kulttuuriympäristöönsä sopivasti ja sijoittaa siten, että ne ovat liitettävissä tulevaan jätevesiviemäriin. 50 ha.

SL 601639 LUONNONSUOJELUALUE. Likolampi. Merkittävä monipuolisen kasvillisuuden suojelualue.

VL 601120 LÄHIVIRKISTYSALUE. Ristimäki. Ulkoilualue.

st 601760 Sievi-Pihti-pudas – seututie.

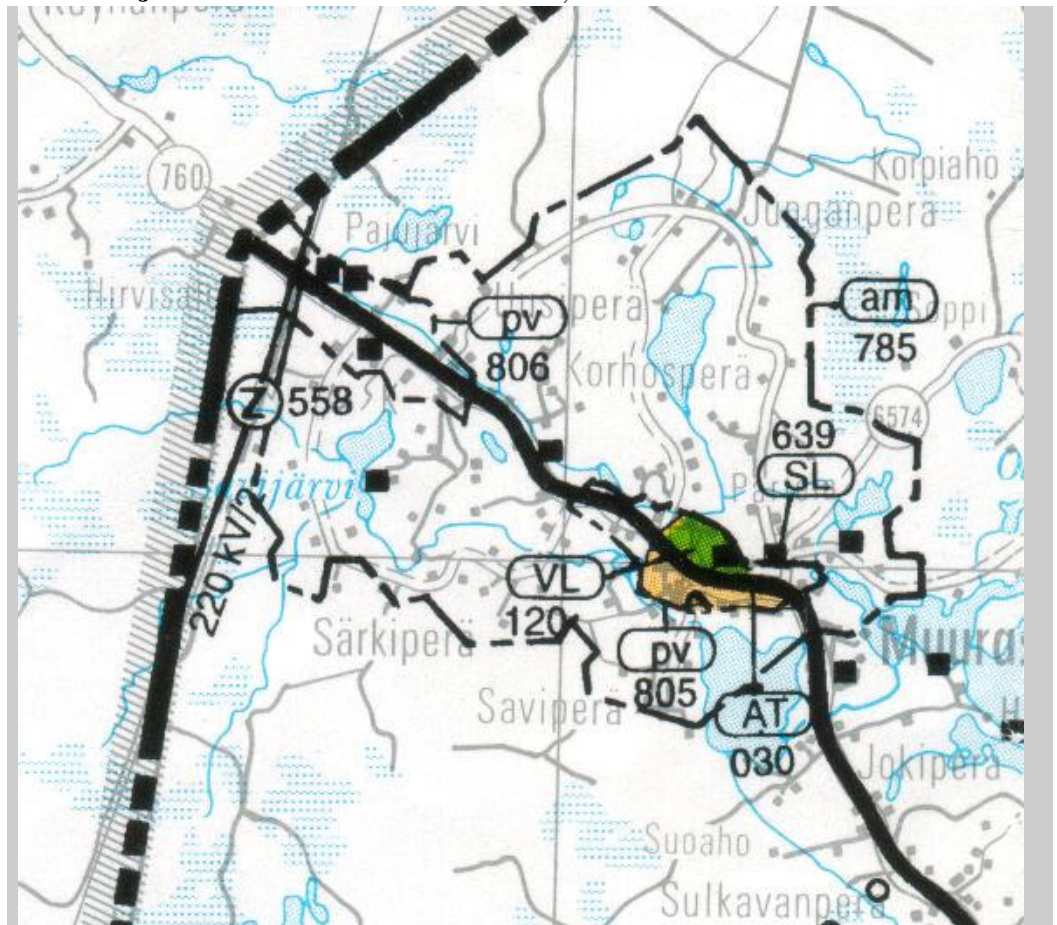
am 601785 ARVOKAS MAISEMA-ALUE. Muurasjärven kulttuurimaisema (valtioneuvoston 5.1.1995 hyväksymä päätös valtakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista). Suomenselän tyypillistä kulttuurimaisemaa, johon lisäpiirteensä tuo runsas sodan jälkeinen pika-asutus. Alueella on elinvoimaista maataloutta.

pv 601805 POHJAVESIALUE. Muurasjärven pv-alue. Tärkeä pohjavesialue. Luokka I. Muurasjärven tarpeisiin. 146 ha.

pv 601806 POHJAVESIALUE. Särkiharjun pv-alue. Tärkeä pohjavesialue. Luokka I. Muurasjärven tarpeisiin. 276 ha.

Z 601558 VOIMALINJA. Olemassa olevat kaksi rinnakkaista 220 kV:n voimalinjaa. Nuojua –Hikiä, Pyhäkoski – Hikiä.

■ **SUOJELUKOHDE.** Muinaismuistoalue, SM. 7 kohdetta.

KUVA 4. Ote Keski-Suomen seutukaavasta.

4.2.2 Yleiskaava

Suunnittelualueella ei ole vahvistettua yleiskaavaa. Laadittavana ollut Muurasjärven kulttuurimaisen osayleiskaavatyö keskeytyi valtuuston päätöksellä hyväksymisvaiheessa 25.5.1998.

Muurasjärven rantaosayleiskaava, jonka Keski-Suomen ympäristökeskus on vahvistunut osittain 29.3.2001, rajautuu suunnittelualueeseen. Vahvistamatta jääneet alueet sisällytetään tähän kaavatyöhön. Alueet on esitetty kuvassa 3.

4.2.3 Rakennusjärjestys ja rakennuskiellot

Pihtiputaan kunnan uusi rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.1.2003.

Suunnittelualueella ei ole voimassa erityistä rakennuskieltoa lukuun ottamatta lainsäädännöstä johtuvaa (ranta-alueet).

4.2.4 Muut suunnitelmat

Muurasjärven kylätaajamassa on tarkoitus laajentaa nykyistä vesihuoltoverkostoa. Viemäriverkoston ja jätevesien puhdistamon suunnittelu on meneillään ja hankkeelle ollaan hakemassa parhaillaan ympäristölupaa.

Vuoteen 2020 mennessä jätevedenpuhdistamon piiriin ennustetaan kylätaajaman alueella liittyneen n. 110 asukasta (50 uutta) sekä lisäksi koulu, urheilutalo ja kirkko.

4.2.5 Pohjakartta

Suunnittelualueelta on numeerinen maastotietokanta ja kiinteistöraja-aineisto, joka on päivitetty vuoden 2002 alussa.

4.3 Maanomistusolot

Pihtiputaan kunta omistaa maata Muurasjärven koulun ja urheilukentän ympäristössä sekä kyläkirkon eteläpuolella. Muurasjärven pohjoisosassa sijaitsevat venevalkama ja uimaranta ovat myös kunnan omistuksessa.

Pihtiputaan seurakunta omistaa kappelin ja hautausmaan maa-alueet. Paikallinen maamiesseura, työväenyhdistys, rauhanyhdistys, urheilutalosaatiö sekä eläketalosaatiö omistavat alueita kyläkeskuksessa. Suurin osa suunnittelualueelta on yksityisomistuksessa.

4.4 Palvelut

4.4.1 Julkiset palvelut

Muurasjärven koulu on perustettu 1886. Ala-asteen koulu (luokat 1-6) toimii kolmessa rakennuksessa aivan kylän keskustassa. Pienimmässä rakennuksessa ”Pikkupuolella” ovat luokat 1-2. Rakennus on korjauksen tarpeessa. Isommalla puolella (remontoitu 1998) on luokkatilojen lisäksi mm. kirjasto. Vuonna 1987 valmistui uusi liikuntasalirakennus, joka täyttää niin koulun kuin kyläläistenkin sisäliikuntatarpeet. Sitä käytetään aktiivisesti myös iltaisin.

Oppilaita on tällä hetkellä 53 ja oppilasmäärä lisääntyy todennäköisesti 2003, kun Kojolan koulu liitetään Muurasjärven kouluun (n. 20 oppilasta). Oppilastilanne säilyy lähes ennallaan viiden seuraavan vuoden ajan. Opettajia on neljä. Esikouluopettaja, 1-2 lk:n opettaja, 3-4 lk:n opettaja ja 5-6lk:n opettaja lisäksi koululla on kiertävät englannin ja erityisopetuksen opettajat. Koulu työllistää myös siivoojan ja keittäjä/talonmiehen.

Sekä Muurasjärven koulu että lakkautettu Särkiharjun koulu (asuintilat kunnan vuokra-asuntolina) toimivat kansalaisopiston piirien kokoontumispaikkana.

KUVA 5. Muurasjärven ala-asteen koulurakennus on rakennettu 1938.

Muurasjärvellä on hyvät liikuntamahdollisuudet. Kyläkeskuksessa, Ristinmäen alueella on urheilukenttä, kiekkokaukalo sekä valaistu kuntoilureitti, joka talvisin on hiihtokäytössä. Koulun yhteydessä olevat sisäliikuntatilat ovat myös kyläläisten käytettävissä. Lisäksi Muurasjärven pohjoispäässä on kunnan ylläpitämä Sahalan uimaranta sekä Muurasrannan venesatama, jossa on 16 venepaikkaa.

Pihtiputaan seurakunnan Muurasjärven kappeli ja hautausmaa sijaitsevat kyläkeskuksen pohjoisosassa. Koulukeskuksen vieressä on kunnan sivupaloasema.

4.4.2 Yksityiset palvelut ja muu yritystoiminta

Muurasjärvellä on yksi elintarvikeliike, jonka yhteydessä on myös asiamiesposti. Kylällä on myös parturi sekä Osuuspankin konttori, joka on avoinna rajoitetusti (ma-pe 4h päivittäin). Marraskuussa 2002 aloittaa elintarvikeliikkeen yhteydessä toimintansa automaattinen polttoainejakelupiste.

Muurasjärven keskustassa on Eläketalossäätiö ry:n ylläpitämät vanhusten rivitalot. Rivitaloja on neljä ja niissä huoneistoja/ asukkaita kolmisenkymmentä. Eläketalon yhteydessä on muutaman kerran viikossa neuvolapalveluita.

Muurasjärven koulun vieressä on paikallisen urheiluseuran, Muurasjärven Murron ylläpitämä urheilutalo – Harjulinna, jossa järjestetään monenlaista harrastustoimintaa, mm. tansseja ja bingo-illoja. Kesäaikaan on talkoovoimin pidetty kahvilaa alakerran baarituloissa. Aiemmin rakennuksessa toimi myös huoltoasema ja matkahuolto. Muut palvelut haetaan Pihtiputaan keskustasta ja naapurikunnasta Reisjärveltä. Linja-autoyhteydet Pihtiputaan keskustaan ovat suhteellisen hyvät.

Muurasjärvellä ei ole kylätoimikuntaa, mutta alueella on poikkeuksellisen runsaasti muuta yhdistystoimintaa. Siellä toimivat Muurasjärven maa- ja kotitalousnaiset, Muurasjärven maamiesseura, Maataloustuottajain Muurasjärven yhdistys MTK-Muurasjärvi, Muurasjärven eläketaloyhdistys, Urheiluseura Muurasjärven Murto, Mannerheimin lastensuojeluliiton Muurasjärven paikallisosasto sekä paikalliset kalastus- ja metsästysseurat.

Palvelut on esitetty liitekartalla *Kaavan lähtökohdat II*.

4.5 Väestö ja työpaikat

Muurasjärvi on noin 800 asukkaan vireä kylä. Alueen väestömäärä on noin 15% koko kunnan väestöstä. Väestö on suhteellisen ikääntynyttä erityisesti kyläkeskuksen alueella.

Alueen työpaikoista suurin osa on maa- ja metsätalouden työpaikkoja. Kylällä toimii muutama sahaus- ja puunsepänteollisuuden yrittäjä sekä yksi puuperäisen polttoaineen briketöintiyritys. Myös palveluihin liittyviä työpaikkoja on alueella jonkin verran.

4.6 Luonnonympäristö

Yleiskaava sisältää seuraavat aiemmin laaditut erillisselvitykset: Muurasjärven kulttuurimaisema-alueen järvien linnustوسelvitys, Muurasjärven kulttuurimaisema-alueen vesistöjen luontoselvitys, Vuohojärven linnustوسelvitys sekä Vuohojärven luontoselvitys. Myös alueen linnusto ja kasvillisuus on kuvattu tarkemmin em. erillisselvityksissä.

Luonnonympäristö ja maisema sekä niiden erityispiirteet ja arvokohteet on esitetty liitekartalla *Kaavan lähtökohdat I*.

4.6.1 Maaperä ja pinnanmuodot

Maanpinnan korkeus suunnittelualueella on noin 112 – 140 metriä meren pinnan yläpuolella. Maastonmuodoiltaan Muurasjärvi on suurimmaksi osaksi loivasti kumpuilevaa peltoaluetta, jossa maaperä koostuu hienojakoisista maalajeista mm. hiesuista ja savista. Peltoalueilla maanpinnan suhteelliset korkeuserot ovat vain 20 metrin luokkaa.

Valtaosa karkeammista lajittuneista maalajeista keskittyy alueen halki kulkevaan kapeaan ja vain noin 10 metriä korkeaan harjujaksoon, joka on osa Pieksänmäki

– Sievi- harjumuodostelmaa. Harjujakso kulkee Muurasjärven länsirannalla (Keitaanniemi, Halmeniemi) ja Muurasjärven kyläkeskuksen läpi. Reisjärventie on aikanaan rakennettu kulkemaan pitkin harjua. Ristinmäki kyläkeskuksessa on suunnittelualan korkein kohta.

Loivasti kumpuilevan peltoalueen pohjois- ja lounaispuolella, suunnittelualan ulkopuolella, maasto nousee yli 140 metriin mpy.

KUVA 6. Vuohtojärven rantamaisemaa.

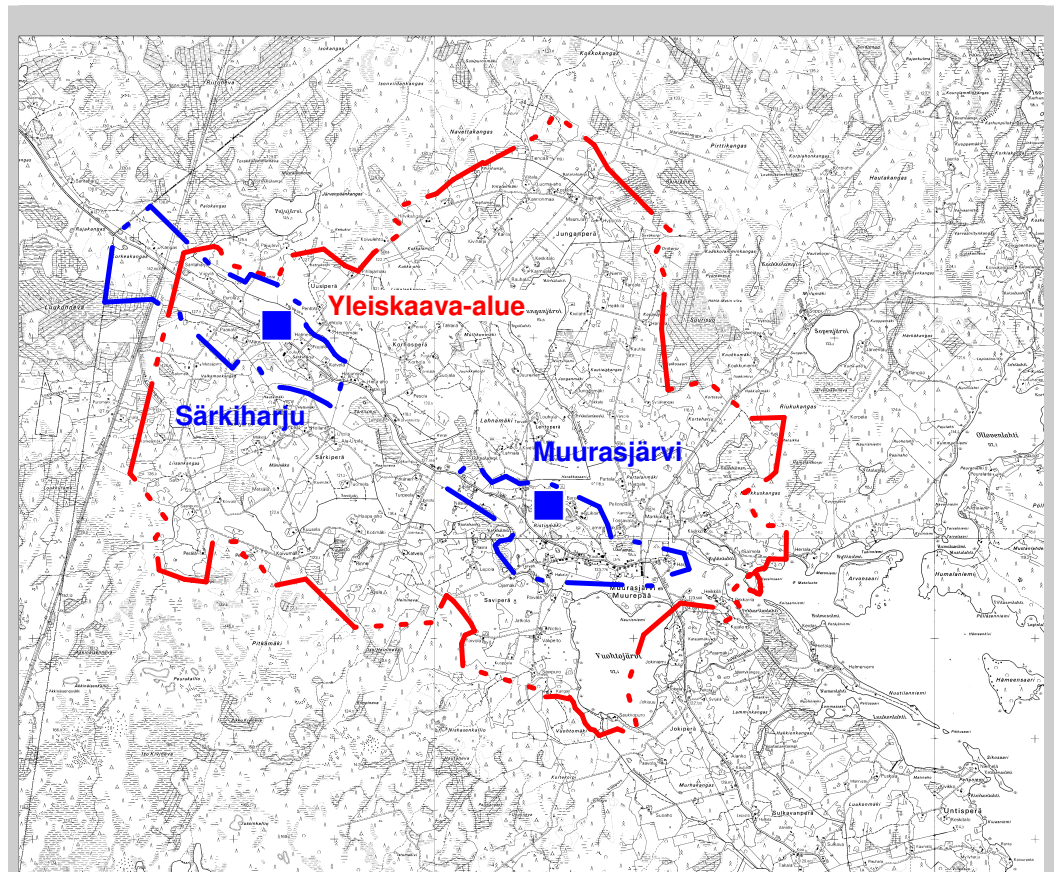
4.6.2 Vesiolosuhteet

Suunnitteluanne sijaitsee Suomenselän vedenjakaja-alueella. Vedet laskevat Muurasjärven kautta Kymijoen vesistöön, mutta vain 5 km Muurasjärvestä pohjoiseen oleva vesistö laskee jo Pohjanlahteen. Järvet ja lammet elävöittävät kumpuilevaa viljelymaisemaa. Niiden laskujoet ja –ojat kulkevat laaksopainanteissa kohti Muurasjärveä. Suurimmat järvet ovat Vuohtojärvi, Junganjärvi ja Savijärvi, joista Vuohtojärvi sijaitsee kyläkeskuksen tuntumassa.

Pienempiä järviä ja lampia ovat Kelkkämä, Säökkönen, Umpilampi, Ohralampi, Paskolampi, Lahnalampi ja Likolampi, joista osa on umpeen kasvamassa. Alueen pienimmät järvet ja lammet ovat matalia ja reheviä. Niiden veden laatu on heikko. Vesistö on kuvattu tarkemmin erillisessä Muurasjärven kulttuurimaisema-alueen vesistöjen luontoselvityksessä sekä vesistön tilaa kohdassa 8. Ympäristöhaitat.

4.6.3 Pohjavesialueet

Suunnittelualueella on kaksi vedenhankinnan kannalta tärkeää I-luokan pohjavesialuetta: Muurasjärven pohjavesialue (0960104) ja Särkiharjun pohjavesialue (0960151). Pohjaveden likaantumiseriskiä tai laadun huononemista aiheuttavat esimerkiksi hiekan ja soran otto, jätevesien maahan imeytys, sopimaton lannoitteiden ja torjunta-aineiden käyttö maa- ja metsätaloudessa.

KUVA 7. Pohjavesialueet ja pohjavedenottamot.

4.6.4 Luonnon erityispiirteet ja arvokohteet

Arvokkaat linnustokohteet

Linnustollisesti arvokkaat alueet ovat Savijärven pohjois- ja keskiosassa, Junganjärven pohjois- ja eteläpäässä sekä Sääkkösen pohjoisosassa. Vuohojärvellä havaittiin silkkiuikkuja, härkälintuja, tuulihaukka ja kalatiira. Kelkkämajojen suisto toimii vesilintujen ja kahlaajien pesimäalueena ja muuton aikaisena levähdyspaikkana.

Arvokkaat kasvillisuuskohteet

Kasvillisuudeltaan arvokkaat alueet ovat Junganjärven pohjois- ja eteläpäässä sijaitsevat luhtaniityt ja rantalaitumet, Savijärvi kokonaisuudessaan (monipuolinen vesi- ja rantakasvillisuus), Kelkkämän tulvaniityt, Sääkkösen eteläpään rehevä vesi- ja rantakasvillisuus, Vuohojärven monipuolinen ranta- ja vesikasvillisuus sekä Likolampi kokonaisuudessaan. Likolampi on Muinais-Päijänteestä noin 6000 vuotta sitten itsenäiseksi kuroutunut lampi, joka on kasvamassa umpeen ja muuttumassa nevaksi. Se on seutukaavan mukaan merkittävä monipuolisen kasvillisuuden suojelualue.

Uhanalaiset lajit

Konnanulpuukkaa kasvaa Sääkkösen avoimella vesialueella. Tämä pieni ulpuukka kuuluu Keski-Suomen silmälläpidettäviin harvinaisiin lajeihin. Likolammen pohjoisrannalla kasvaa nevimarretta, joka kuuluu Keski-Suomen vaarantuneisiin lajeihin.

Muut huomionarvoiset kohteet

Vuohojärven länsipuolella, Välipellon puronvarressa kasvaa lehtokuusamaa, joka on Pihtiputaalle uusi laji.

4.7 Maisema

Muurasjärven kulttuurimaisema on valtakunnallisesti arvokas maisema-alue¹. Se edustaa tyypillistä Suomenselän kulttuurimaisemaa, jolle lisäpiirteensä tuo poikkeuksellisen runsas sodan jälkeinen pika-asutus. Maiseman pääosan muodostavat loivasti kumpuilevat laajat pelto- ja laidunmaat. Peltomaiseman keskellä on paikoin pienialaisia metsäsaarekkeita, joihin rakennukset pihapiireineen sijoittuvat. Maisemaa elävöittävät lukuisat pienet järvet ja lammet, joiden laskuojat ja -joet kulkevat laaksopainanteissa Muurasjärveen ja sitä kautta Kymijoen vesistöön.

Keskeinen maisematekijä on alueen läpi kulkeva kaakko-luode-suuntainen kapea ja suhteellisen matala harjujakso. Muurasjärven kyläkeskus ja vanha kyläraitti on rakentunut harjun molemmiin puolin ja kyläkeskuksen tuntumassa sijaitsee myös alueen korkein kohta, Ristinmäki. Suunnittelualueen pohjois- ja lounaispuolelle maasto kohoaa yli 140 metriin.

Maiseman peruspiirteet, maisemallisesti tärkeimmät peltoalueet sekä erityiskohteet ja -alueet on esitetty liitekartalla *Kaavan lähtökohdat I*.

¹ Valtioneuvoston periaatepäätöksen 5.1.1995 mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet.

KUVA 8. Maastonmuodoista ja laajoista, avoimista peltoalueista johtuen pitkät näkymät ovat luonteenomaisia Muurasjärven kulttuurimaisemalle.

4.7.1 Perinnemaisemat

- 1) Lahnalán hakamaa-laidunmetsä.
- 2) Pellonpää-Haapala-Partala –hakamaa.
- 3) Uusitalon metsälaidun.
- 4) Pajujärven laidunniityt *)
- 5) Rinteen metsälaidun. Täydennetty / kartoitettu perusselvitysten yhteydessä.

*) Perinnemaisemakohteet 1-4 ovat *Ympäristökeskuksen alueelliset julkaisut no 175 : Keski-Suomen perinnemaisemat mukaiset.*

KUVA 9. Partalanmäen perinnemaisemaa.

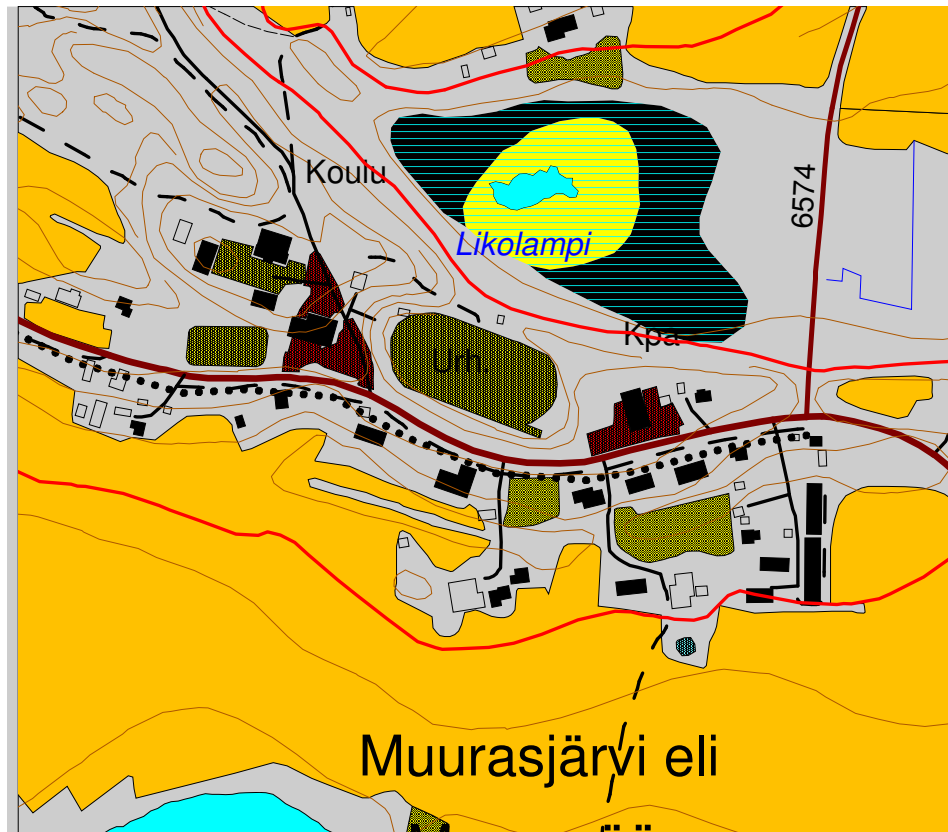
4.8 Rakennettu ympäristö

Yhdyskuntarakenne sekä rakennetun ympäristön erityiskohteet on esitetty liitekartalla *Kaavan lähtökohdat II*.

4.8.1 Alueen rakennuskanta ja pihapiirit

Muurasjärven rakennuskanta muodostuu kolmen aikakauden rakennuksista: 1) ennen toista maailmansotaa rakennetut perinteisistä maalaistalot piharakennuksineen, joista vanhimmat 1800-luvun puolivälistä, 2) sodan jälkeiset rintamamies-talot sekä 3) uudempi rakennuskanta.

Oman kokonaisuutensa muodostaa Muurasjärven vanha kyläraitti Reisjärventien molemmin puolin. Sen täydennysrakentamis- ja kehittämismahdollisuuksia on syytä selvittää jatkossa. Kyläraitti saattaa tulevaisuudessa olla keskeinen veto-voimatekijä ympäröivän kulttuurimaiseman ohella. Vanhinta rakennuskantaa on kylän alueella jäljellä enää hyvin vähän, mistä johtuen siitä on syytä pitää erityisen hyvää huolta. Kevytliikenteen väylän, tien sekä paikoitusalueiden rakentamisessa tulisi huomioida kyläraitin rakennusten sijainti ja korkeusasema.

KUVA 10. Reisjärventien varressa on vielä jäljellä vanhan kyläraitin rakennuksia 1900-luvun alkupuolelta. Osa rakennuksista on tyhjillään. Niiden käyttö- ja korjausmahdollisuuksia tulisi jatkossa selvittää.

Vanhinta ryhmää edustavat mm. Salmela, Partala ja Lahnala, jotka sijoittuvat, peltokumpareilla tai peltoalueiden laidoilla. Pihapiireille on luonteenomaista sijoittuminen etäälle tiestä, pihatien päähän.

Toisen yhtenäisen ryhmän muodostaa poikkeuksellisen runsas toisen maailmansodan jälkeinen pika-asutus (1½-kerroksiset ns. rintamamiestalot). Se sijoittuu pääasiassa kyläkeskuksen länsi- ja pohjoispuolelle. Nämäkin pihapiirit ovat vanhempien pihapiirien tapaan peltokumpareille ja metsänreunoissa, etäällä tiestä. 40- 50-luvun 1 ½ -kerroksiset tyyppitalot ovat Muurasjärven tyypillisintä rakennuskantaa.

Kolmannen ajallisen kerrostuman muodostavat 70-, 80-lukujen ja sitä uudemmat rakennukset. Uudempi rakennuskanta sijoittuu sekä maatilojen talouskeskuksiin että laajemmille omakotialueille kylän keskustassa.

Kyläkeskukseen sijoittuu myös 80-luvulla rakennettu Eläketalosaatiön ylläpitämä rivitaloryhmä, joka koostuu neljästä rakennuksesta. Lisäksi kappelin takana on yksi rivitalo.

*KUVA 11. Kuvan rinta-
mamiestalo on Jämsän
Käpäälän alueelta, mutta
vastaavia I ½-kerroksisia
talotyyppejä löytyy poik-
keuksellisen runsaasti
myös Muurasjärveltä.*

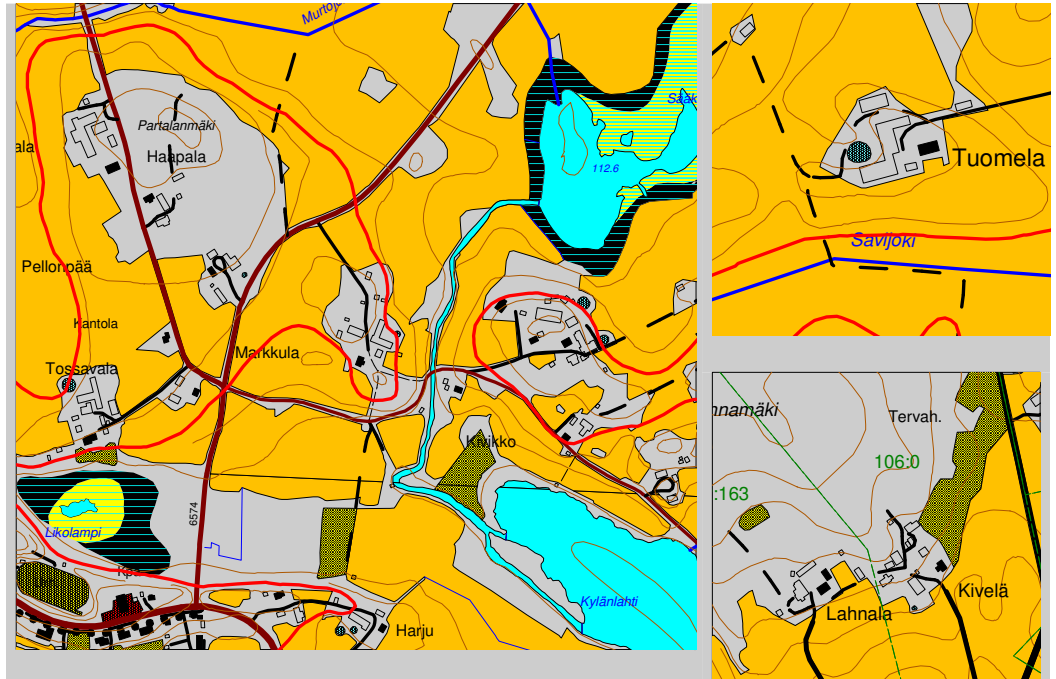
*KUVA 12. Haapalan tilan
päärakennus 1900-luvun
alusta. Pihapiiriin kuuluu
päärakennuksen lisäksi
aitta ja navetta.*

*KUVA 13. Salmelan tilan
vanha päärakennus. Tu-
paosa on 1800-luvulta ja
kaksi-kerroksinen osa
vuodelta 1912. .*

Maatalouden uudet tuotantorakennukset ovat kooltaan suuria, mutta sijoittuvat luontevasti maatilojen talouskeskuksiin. Muu yritystoiminta (sahaus, puusepänteollisuus jne.) sijoittuu pihapiireihin eri puolille kylää.

Rakentaminen on aina sijoittunut 120 metrin korkeuskäyrälle tai sitä ylemmille maastokohdille. Jo kivikautisen asuinpaikat löytyvät tuon korkeuskäyrän tuntumasta.

KUVA 14. Muurasjärvellä on sukupolvien ajan osattu valita rakentamiseen parhaiten sopivat rakennuspaikat. Ne sijaitsevat joko metsäalueilla, peltoaukeaa rajaavilla metsänreunavyöhykkeillä tai peltojen keskellä olevilla metsäisillä kumpareilla. 120 metrin korkeuskäyrä on merkitty karttaan punaisella viivalla.

4.8.2 Rakennettu kulttuuriympäristö

Pihtiputaan rakennusinventointikohteet 1984 (numerot vastaavat inventointikohdenumerointia):

41. Ahon luhtiaitta. Muurasjärven kylän keskustassa sijaitsevan entisen vaikuttajatalon 1800-luvun puolivälistä oleva luhtiaittarakennus. Paikallisesti merkittävä rakennusinventointikohte (maisemallisin perustein). Vanhasta päärakennuksesta (1885) enää puolikas jäljellä.

45. Keskiisen tallirakennus. Muurasjärven kulttuurimaisemassa keskeisellä paikalla sijaitseva iältään melko nuori (n. 1900) tallirakennus (talli, rehusuoja, vau-nuliiteri), joka on säilynyt erikoisen hyvin.. Paikallisesti merkittävä rakennusinventointikohte (maisemallisin perustein).

47. Lahnalán vanha päärakennus, eloaitta ja pihapiiri. 1800-luvun jälkipuolelta oleva pohjalaisvaikutteinen, keskeistupainen päärakennus ja jonkin verran nuorempi eloaitta. Nämä vanhemmat rakennukset muodostavat 1900-luvun rakennusten kanssa neliöpihapiirin laajojen peltoaukeiden laidalla. Pihapiirin tuntumassa on perinnemaisema-alue. Paikallisesti merkittävä rakennusinventointikohte (rakennushistoriallisin / vanha päärakennus ja maisemallisin perustein).

49. Luiskalan riihipiha. Kivikkoisella kenttämällä sijaitsevien riiden, riihiladon ja eloaitan muodostama perinteinen riihipihamiljö, jonka ympäristö on edelleen (1983) hakamaana. Riihimäki näkyy kauas avarassa kylä- ja järvimaisemassa. Paikallisesti merkittävä rakennusinventointikohde (maisemallisin perustein).

51. Markkulan eloaita. Punaiseksi maalattu eloaita 1800-luvulta. Muilta osin tilan rakennuskanta on uusiutunut voimakkaasti. Vanha ruokakello on varastorakennuksen katolla ja vanha paja kunnostuksen alla (1983). Paikallisesti merkittävä rakennusinventointikohde (maisemallisin perustein).

52. Muurasjärvi, keskikylän maatalousalue. Keski-Suomen oloissa laaja ja yhtenäinen vanha peltoviljelyalue, jossa kaikki vanhat talot sijaitsevat peltokumpareilla tai peltomaiseman reunoilla. Sijoittelu on säilynyt, mutta rakennuskanta on muuttunut maatalouden kehittyessä. Alueeseen sisältyvät kaikki tässä luetellut rakennusinventointikohteet. Paikallisesti merkittävä inventointikohde (historiallisin ja maisemallisin perustein). *Alue sisältyy valtioneuvoston periaatepäätöksen (5.1.1995) mukaiseen valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen.*

53. Muurasjärven koulu. Kaksi tiilestä rakennettua rapattua koulurakennusta 1930-luvulta. Niiden yksinkertaistetussa ulkoasussa ja valkoisessa ulkomaalauksessa on vaikutteita funktionalismista. Toinen rakennuksista on ollut koulu- ja toinen koulu- ja asuinkäytössä. Rakennukset sijaitsevat Muurasjärven kylän keskustassa, maisemallisesti hallitsevalla paikalla. *Maakunnallisesti merkittävä kohde rakennushistoriallisin perustein* ja paikallisesti merkittävä kohde historiallisin ja maisemallisin perustein. Kuva sivulla 15.

54. Partalan vanha päärakennus. Muurasjärven peltomaisemassa keskeisellä paikalla sijaitseva pohjalaistyylinen vanha päärakennus (1861). Rakennusta korjataan parhaillaan (2002). Rakennus on ns. keskeistupainen (1-tupainen) rakennus ja koristettu massiivisella räystäänaluslistoituksella. Rakennuksen julkisivut ovat tiukan symmetriset. Valtakunnallisesti merkittävä rakennusinventointikohde (rakennushistoriallisin, historiallisin ja maisemallisin perustein).

54B. Partalan vilja-aitta. Muurasjärven peltomaisemassa keskeisellä paikalla sijaitsevan Partalan talon pihamiljöeseen kuuluva pohjalaistyylinen vilja-aitta 1800-luvun jälkipuoliskolta. Paikallisesti merkittävä rakennusinventointikohde (rakennushistoriallisin, historiallisin ja maisemallisin perustein).

56. Salmelan vanha päärakennus. Muurasjärven järvi- ja peltomaisemassa erityisen keskeisellä paikalla sijaitseva entinen tilan päärakennus. Tupaosa on 1800-luvulta ja kaksi-kerroksinen osa vuodelta 1912. Rakennuksen yläkerrassa on toiminut aikanaan Muurasjärven osuuskassa. Rakennuksen pohjakaavio on erikoinen ns. ristipääty. Paikallisesti merkittävä rakennusinventointikohde (historiallisin ja maisemallisin perustein).

KUVA 15. Salmelan komea päärakennus 1800-luvulta, korkeampi osa v. 1912.

Muut merkittävät rakennukset

Pihtiputaan rakennusinventointikohteiden lisäksi alueella on kyläkuvan kannalta merkittäviä rakennuksia, jotka on kartoitettu osayleiskaavoituksen perusselvitysten yhteydessä. Nämä kohteet eivät sisälly aiemmin tehtyyn rakennusinventointiin, mutta ne ovat *paikallisesti merkittäviä*. Kohteiden kulttuurihistoriallinen arvo tulee selvittää.

- A. **Toimela.** Muurasjärven osuuskassa vv. 1929-1959, jonka jälkeen ”Kassan Martta ” perusti tiloihin kemikaali- ja kukkakaupan (1984 asti).
- B. **Vanha Osuuskaupan myymälä** (1936-), nykyisin vuokra-asuntoina.
- C. **Ahon vanha päärakennus.** Aho on ollut kyläkunnan mahtitaloja (1800-luvulta). Siellä on aloittanut toimintansa Muurasjärven osuuskassa 1910-luvulla. Talo oli aikanaan kestikievarina ja siellä majailivat ensimmäisen maailmansodan aikana venäläiset puhelulinjan rakentajat. Vanhasta päärakennuksesta vain puolikas on jäljellä. Asuintiloja on kahdessa kerroksessa ja kaksikerroksinen lasikuisti on erityisen koristeellinen. Pihapiiri on muuttunut rakentamisen myötä.
- D. **Kaunistola.** Järjestyksessään toinen Muurasjärven työväentalo (1951). Toiminta sammui 1960-luvun kuluessa. Liittyy järjestötoiminnan historiaan.

- E. **Harjulinna** (1961). Edistysseurojen talo. Nykyisin urheiluseura Muurasjärven Murron ylläpitämä.
- F. **Uusi liikuntasalirakennus** (1987) osana koulun ympäristöä.
- G. **Muurasjärven kauppa Oy:n rakennus** (1930).
- H. **Pienelän torppa** (huonokuntoinen).
- I. **Muurasjärven kappeli/kyläkirkko** (1963). Suunnittelija arkkitehti Esko Laitinen.
- J. **Haapalan päärakennus** (1900-luvun alkupuoli).
- K. **Särkiharjun koulu** (1950-luku). Liittyy koululaitoksen historiaan.

KUVA 16. Muurasjärven kappeli – kyläkirkko(1963), jota ympäröivällä männikkökanalla on hautausmaa.

Muinaismuistokohteet

Pihtiputas on muinaislöydöistä ja muinaisjäännöksistä rikas pitäjä, yksi Keski-Suomen rikkaimmista. Suunnittelualueella sijaitsee seitsemän muinaismuistokohdetta (numerointi kohdeluettelon mukainen):

- 25 Muurasjärvi Kivikko.** Kivikautinen asuinpaikka.
- 26 Muurasjärvi Pitkänen.** Kivikautinen asuinpaikka.
- 27 Muurasjärvi Männikkö.** Kivikautinen asuinpaikka.
- 28 Muurasjärvi Santaharju.** Kivikautinen asuinpaikka.
- 29 Muurasjärvi Viipylä.** Kivikautinen asuinpaikka.

30 Muurasjärvi Metsälä. Kivikautinen asuinpaikka.

45 Muurasjärvi Vuohtojärvi A. Kivikautinen asuinpaikka.

Muinaismuistot ovat rauhoitettu suoraan lailla. Lain suojaamia muinaisjäänköksiä ovat mm. muinaiset hautaröykkiöt, kalmistot, asuinpaikat, kalliomaalaukset, uhrikivet ja muut palvontapaikat, linnavuoret ja huomattavien rakennusten rauniot. Niiden rauhoitusta valvoo museovirasto. Virastolla on oikeus tutkia, merkitä sekä suorittaa suojelun kannalta tarpeellisia toimenpiteitä. Kiinteän muinaisjäänköksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty.

Lain mukaan muinaismuiston suoja-alueen vähimmäisleveys on kaksi metriä jäännöksen näkyvässä olevista ulkoreunoista. Mikäli muinaisjäänkö ja siihen liittyvät toimenpiteet aiheuttavat merkittävää haittaa, saattaa vahingon kärsijällä tietyin edellytyksin olla oikeus korvauksiin. Muinaismuistolaki koskee kaikkia eli myös tuntemattomia kohteita. Mikäli rakennustöiden yhteydessä löytyy muinaisjäänkö, on rakennustyöt keskeytettävä.

4.8.3 Nykyinen liikennejärjestelmä

Tieverkon rungon muodostavat Muurasjärven länsipuolitse kulkeva Reisjärventie (mt 760), kylän keskustasta asemalle vievä Muuraksentie (pt 16574) sekä Junganjärven itäpuolelta kiertävä Junganperäntie.

Muurasjärven pohjoisosassa on kunnan ylläpitämä Muurasrannan venesatama, jossa on 16 venepaikkaa. Veneiden pitopaikkoja on runsaasti myös yksityisten omistamilla yhteisrannoilla.

KUVA 17. Reisjärventien varren kevytliikenteen väylä kulkee Muuraksentien risteyksestä hautausmaalle asti.

4.8.4 Yhdyskuntatekniikka

Muurasjärven kylätaajaman vesihuollosta vastaa Muurasjärven vesiosuuskunta. Kylän alueella on mm. koulu, vanhusten rivitalot, liikerakennuksia ja seuratalo. Vanhaa viemäriverkostoa noin 1,0 km. Nykyisin kylätaajaman alueella sako-kaivokäsittelyyn päätyy noin n. 47 asukkaan (sis. vanhusten rivitalot) ja koulun (yhteensä 53 oppilasta ja opettajaa) sekä seurantalonsä jätevedet.

Saostuskaivojen huonon toiminnan ja niiden epäedullisen sijainnin ja keskusta-alueelle laajennettavan vesihuollon seurauksena on tullut tarpeelliseksi rakentaa uusi, tehokkaampi jätevedenpuhdistamo. Puhdistamon rakentamiseksi Pihti-putaan kunta on hakenut ympäristönsuojelulain ja -asetuksen mukaisen ympäristö-luvan.

Taajaman jätevesien tehokasta puhdistamista varten on rakennettu biologis-kemiallinen jätevedenpuhdistamo, joka toimii ns. panos-periaatteella. Sen omi-naisuus on sopeutua erinomaisesti kuormitusvaihteluihin ja poistaa jätevedestä happea kuluttavan lika-aineksen lisäksi fosforia ja typpeä. Fosfori ja typpi ovat järven rehevöittämissen aiheuttajia. Valmistuneen puhdistamon käyttöönoton jäl-keen Vuohojärveen ei enää johdeta puhdistamottomia jätevesiä, jonka seurauk-sena itse järven sekä alapuolisen vesistön tila tulee kohenemaan. Puhdistamo on mitoitettu keskimäärin 35 m³/d jätevesimäärälle, joka vastaa noin 225-250 asu-kasta.

5 TAVOITTEET JA MITOITUSPERIAATTEET

Tarkoituksena on laatia oikeusvaikutteinen Muurasjärven kulttuurimaiseman osayleiskaava ja laajentaa samalla Muurasjärven rantayleiskaavaa. Suunnittelualue saadaan näin yhtenäisen ja kokonaisvaltaisen tarkastelun piiriin.

Muurasjärven erityisenä vetovoimatekijöinä ovat arvokas kulttuurimaisema, luonnonympäristö, maaseutumainen kyläympäristö, keskeiset peruspalvelut ja kylän elinvoimaisuus. Yleiskaavalla pyritään sovittamaan yhteen yleiset ja yksityiset edut. Keskeisiä tavoitteita ovat seuraavat:

5.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

5.1.1 Valtakunnalliset ja seudulliset tavoitteet

- Toimiva aluerakenne
- Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu
- Kulttuuri- ja luonnonympäristö
- Toimivat yhteysverkostot ja energiahuolto

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on jaettu alueidenkäyttöä ja alueidenkäytön suunnittelua ohjaavien vaikutusten perusteella yleis- ja erityistavoitteisiin. Yleistavoitteet ovat luonteeltaan alueidenkäyttöä ja alueidenkäytön suunnittelua koskevia periaatteellisia linjauksia. Sen sijaan erityistavoitteet ovat alueidenkäyttöä ja alueidenkäytön suunnittelua koskevia velvoitteita.

Muurasjärven kulttuurimaisema kuuluu valtioneuvoston päätöksen mukaisiin valtakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin (VN 5.1.1995), mikä on huomioitava osayleiskaavatyössä.

5.1.2 Seudulliset tavoitteet

Seudulliset tavoitteet pohjautuvat seutukaavoihin ja niitä korvaaviin maakunta-kaavoihin. Keski-Suomen maakuntakaavan laatiminen on tavoitevaiheessa. Seutukaavan aluevaraukset on esitetty kohdassa 4.2. *Suunnittelutilanne*.

5.1.3 Kunnan asettamat tavoitteet

Yleiskaavan laatiminen tulee olla vuorovaikutteista suunnittelua ja se tulee laatia yhteistyössä eri tahojen kanssa. Kaavan tulee tyydyttää maanomistajien enemmistön toivomuksia ja kunnan tarpeita kuitenkin ympäristö- ja kulttuuriarvoja vaarantamatta.

Yleiskaavalla tuetaan kylän elinvoimaisuutta, maa- ja metsätalouden säilymistä alueella sekä pyritään edelleen kehittämään niitä (puuteollisuus, maatilamatkailu, luomuviljely ja muut liitännäiselinkeinot).

Rantojen osalta tavoitteet ja mitoituseriaatteet määritellään jo vahvistuneen Muurasjärven rantaosayleiskaavan mukaisesti. Tavoitteet ja mitoituserusteet on

Pihtiputaan kunnanhallitus hyväksynyt 11.3.1996. Maanomistajien tasapuolinen kohtelu tutkitaan maanomistusyksiköittäin käyttäen kantatilaperiaatetta.

Tavoitteena on osoittaa kyläalueen uusi rakentaminen (vähäinen täydennysrakentaminen) rakennuspaikkakohtaisesti sekä tausta-alueilla osoittaa rakentamiseen soveltuvat alueet yleisemmin (haja-asutusmainen).

Rakentaminen ja muu maankäyttö pyritään ohjaamaan luonnonympäristöön ja kulttuurimaisemaan sopivalla tavalla. Kyläalueen erityisominaisuuksien: maiseman peruspiirteiden, asutushistorian ja paikallisen rakentamisen perinteen tulisi mahdollisuuksien mukaan näkyä kaavassa.

Maisemallisesti tärkeät peltoalueet pyritään säilyttämään rakentamattomina huomioiden nykyiseen elinkeinotoimintaan liittyvä tarpeellinen lisärakentaminen.

Huomioidaan kylän kulttuurihistorialliset arvot, luonnonympäristö sekä rantojen ja vesistön sietokyky .

Suunnittelussa pyritään säilyttämään alueen perinteiset vapaa-ajan viettoon käytetyt rannat ja ulkoilureitit edelleen virkistys-, ulkoilu-, retkeily- tms. käytössä ja kehittämään niitä edelleen.

Yksinkertaistetaan, nopeutetaan ja yhdenmukaistetaan rakennuslupakäsittelyä

Kulttuurimaiseman osayleiskaava jaetaan kahteen osayleiskaava-alueeseen niin, että Muurasjärven taajamaan laaditaan tarkempi suunnitelma mittakaavassa 1:5000 ja ympäröiville alueille yleispiirteisempi osayleiskaava mittakaavassa 1:10000.

5.2 Toiveet ja tavoitteet / Yleisötilaisuudet ja kysely 30.9.2002

Osallisten esittämät yleiset toiveet ja tavoitteet olivat seuraavat:

- Kaavan tulee tukea kylän kehitystä.
- Kaavan tulee edistää kulttuurimaiseman säilymistä vaikeuttamatta nykyistä maataloustuotantoa, varsinkaan peltojen osalta.
- Mahdolliset rivitalot ja uudet asuinrakennukset tulisi sijoittaa lähelle kylän keskustaa.
- Keskikylän kunnostuskelpoista rakennuskantaa tulisi hankkia kunnan hallintaan ja korjata asuinkäyttöön. Korjauskelvoton rakennuskanta tulisi purkaa.
- Pysylänlahden uimaranta ja venevalkama kunnostettava.
- Kevytliikenteen väylää ja katuvalaistusta tulee jatkaa Särkiharjun suuntaa sekä Pysylänlahdelle venevalkama/uimarantaan asti (turvallisia koulumatkoja ja vapaa-ajan liikkumista varten).
- Koulun puusto ja istutukset tulisi säilyttää entisellään.

Lisäksi mielipiteitä esitettiin yksittäisille tiloille liittyen lisärakentamiseen sekä erillisiin uusiin rakennuspaikkoihin.

5.3 Kiinteistökohtaiset tavoitteet

Yleiskaavan keskeisenä periaatteena ranta-alueiden osalta on maanomistajien tasapuolinen kohtelu rakennusoikeuksien määrittämisessä. Tähän voidaan päästä kantatilatarkastelulla eli huomioimalla kantatilasta tapahtuneet rakennuspaikkojen erottamiset.

Mitoitusperusteissa esiintyvä käsite, tilan rantarakennusoikeus, lasketaan siten, että lähtötilanteena pidetään rakennuslain rantarakentamista koskevien säästösten voimaantuloavuotta 1969. Rantavyöhykkeellä olevat loma- ja muut asunnot, laskenta-ajankohdan jälkeen tilasta erotetut loma-asuntotontit ja sille myönnetty rakennus- ja poikkeusluvut lasketaan käytetyksi rantarakennusoikeudeksi. Lisäksi mitoitusta tarkastellaan myös maanomistusyksiköittäin: samalle maanomistajalle kuuluvilla alueilla rakennusoikeutta voidaan siirtää alueelta toiselle.

5.4 Mitoitusperusteet

5.4.1 Ranta-asutuksen mitoitusperuste

Rantojen osalta tavoitteet ja mitoitusperiaatteet määritellään jo vahvistuneen Muurasjärven rantaosayleiskaavan mukaisesti. Tavoitteet ja mitoitusperusteet on Pihtiputaan kunnanhallitus hyväksynyt 11.3.1996.

Keskimääräisenä mitoitusarvona omarantaisessa lomarakentamisessa on manteeella 4 – 6 rakennuspaikkaa muunnettua rantaviivakilometriä kohti, saarissa 3-4. Pysyvä asutus vastaa loma-asutusta rantarakennusoikeuden suhteen.

Rakennusoikeuden tarkastelussa ja määrittelyssä huomioidaan myös rannan rakennettavuus ja rakennuspaikan etäisyys rannasta. Mitoitusarvot järvittäin ja tiiloittain on esitetty liitteenä olevissa tilastoissa (Liitteet 3a ja 3b).

5.4.2 Rakennusoikeuden siirrot

Maisemallisesti tai kulutuskestävyydeltään herkiltä alueilta sekä erityisiä luonnonarvoja omaavilta alueilta pyritään aina siirtämään rakennusoikeus saman maanomistusyksikön alueelle.

6 YLEISKAVAEHDOTUS

6.1 Kaavan rakenne

6.1.1 Kokonaisrakenne

Kulttuurimaiseman osayleiskaava on jaettu kahteen osaan niin, että Muurasjärven kylätaajamaan on laadittu osayleiskaava mittakaavassa 1:5000 ja muulla valtakunnallisella kulttuurimaisema-alueella yleispiirteisempi osayleiskaava mittakaavassa 1:10000. Suunnittelualueeseen sisältyvät myös Muurasjärven rantayleiskaavan vahvistuspäätöksen ulkopuolelle jääneet ranta-alueet, joiden mitoitukset ja tavoitteet ovat vahvistuneen kaavan mukaiset.

Yleiskaavan tavoitteena kulttuurimaisema-alueella on erityisesti turvata maa- ja metsätalouden elinkelpoisuus ja kehittäminen, mikä on kylä- ja kulttuurimaiseman säilymisen keskeinen edellytys. Myös pysyvän asutuksen, loma-asutuksen, elinkeinotoiminnan, luonnonympäristön ja virkistyskäytön tarpeet on huomioitu. Rakentamista ja muuta maankäyttöä pyritään ohjaamaan luonnonympäristöön ja kulttuurimaisemaan sopivalla tavalla. Uudet rakennuspaikat on sijoitettu perinteisille, hyvälle rakennuspaikoille ja rakentamistapaa ohjataan kaavamääräyksin. Kaavaselostuksessa on kuvattu perinteistä rakennustapaa.

Suunnittelualueelle sijoittuu 19 kotieläintalouden suuryksikköä, joiden sijoittuminen ja aluetarpeet tulee jatkossakin turvata (lantalat, rehuntuotanto). Kaavaan sisältyy aluevaraukset myös puuteollisuutta varten sekä yksi luvanvarainen maa-ainestenottoalue. Yleiskaavassa on osoitettu runsaasti uusia rakennuspaikkoja, erityisesti kyläkeskusalueelle. Osa rakennuspaikoista on erityisiä maaseutumaisien omakotitalojen rakennuspaikkoja, joilla sallitaan työtilojen rakentaminen sekä vähäinen kotieläinten pito ja puutarhaviljely. Työtiloja sallitaan rakentaa myös normaalien pientalojen tonteille. Keskeisellä kyläalueella on käytetty joustavaa AT-merkintää, joka mahdollistaa asutuksen lisäksi myös työtilojen ja kylän palveluiden rakentamisen.

Maa- ja metsätalousalueella (M) sallitaan haja-asutusmainen rakentaminen edelleenkin, mutta maatalousalueeksi (MT) osoitetut alueet pyritään jatkossa säilyttämään viljelyskäytössä. Näillä alueilla on kaavaan merkitty maisemaan sopivat uudet rakennuspaikat. Mikäli rakentamispaine on vähäistä, voidaan kaavaan osoitetut yksittäiset rakennuspaikat toteuttaa suoraan rakennusluvalla.

Kaavassa on osoitettu 101 uutta rakennuspaikkaa, joista 19 on loma-asuntojen rakennuspaikkoja. Uusista rakennuspaikoista 42 % sijaitsee kyläkeskusalueelle ja siten myös viemäriverkoston toiminta-alueella. Rakennuspaikkoja on yhteensä 293 olemassa olevat mukaan lukien. Lisäksi on osoitettu 5 erillistä rantasaunan rakennuspaikkaa.

6.1.2 Mitoitus

Uusia vakituisen pysyvän asumisen rakennuspaikkoja (AT, AO, AOM, AM, ME) on osoitettu yhteensä 82 kpl. Uusia loma-rakennuspaikkoja on osoitettu 19. Yksityisestä maanomistuksesta johtuen voidaan rakennuspaikkoja arvioida toteutuvan noin 50 %, mikä tarkoittaa noin 40+10 uutta rakennuspaikkaa. Kunnallis-

tekniikan ja uuden jäteveden puhdistamon vaikutuspiirissä on arviolta noin 40 % uusista rakennuspaikoista.

Maankäyttö	Pinta-ala	Kaikki rakennuspaikat	Uudet rakennuspaikat
AM	80,5 ha	57	0
AO	4,0 ha	4	4
AOM	81,0 ha	88	36
AT	38,5 ha	92	42
ME	47,0 ha	19	0
TY-1	5,0 ha	2	0
RA	21,5 ha	31	19
Yhteensä		293	101

Keskimääräisenä mitoitusarvona omarantaisessa lomarakentamisessa on mantee-reella 4 – 6 rakennuspaikkaa muunnettua rantaviivakilometriä kohti. Muurasjärvellä ja Vuohojärvellä ranta-asutuksen tiheys muunnettua rantakilometriä kohden on 3,8. Mitoitustilastot ovat liitteinä 3a ja 3b.

6.1.3 Palvelut

Muurasjärven nykyinen väestömäärä on noin 800 asukasta. Suunnittelualueelle osoitetut 82 uutta pysyvää asuinrakennuspaikkaa merkitsee noin 120 uutta asukasta (3 henkilöä / asunto 50 % toteutusasteella).

Alueen nykyiset palvelut sijoittuvat pääasiassa kyläkeskukseen. Lisäksi yksityisiä palveluita / yritystoimintaa sijoittuu asumisen yhteyteen eri puolille kylää. Kaava mahdollistaa palveluiden sijoittumisen koko kyläalueella (AT), palveluiden ja hallinnon alueille (PY) sekä pienehköinä työtiloina erillispientalojen (AO) ja maaseutumaisten pientalojen (AOM) rakennus-paikoille.

Muurasjärven ala-asteen koulun (noin 70 oppilaspaikkaa) kapasiteetti riittää vähäiselle vuosittaiselle väestönlisäykselle. Koulun oppilasmäärä lisääntynee ensi vuonna nykyisestä 53 oppilaasta noin 70 oppilaaseen koulupiirien yhdistyessä. Koulun oppilasmääräennuste on tasaisesti vähenevä seuraavat viisi vuotta.

Kylällä on elintarvikeliike, joka sijoittuu kyläalueelle (AT). Muiden palvelujen osalta alue tukeutuu Pihtiputaan ja Reisjärven kuntakeskuksiin.

6.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Arvokkaat kulttuurihistorialliset kohteet (rakennusinventointikohteet) on osoitettu sr- kohdemerkinnöin ja -ympäristöt (Muurasjärven keskikylän maatalous-alue) on osoitettu sr-1- osa-aluemerkinnällä.

Muurasjärven valtakunnallisesti arvokas maisema-alue kattaa lähes koko suunnittelualan. Se on osoitettu *ma-* osa-aluemerkinnällä. Maiseman säilyminen avoimena on sidoksissa maatalouselinkeinon, peltojen viljelyn jatkumiseen. Siksi keskeiset peltoalueet on osoitettu elinkeinon mukaisesti maatalousalueeksi (MT), jolla sallitaan maatalouteen liittyvä rakentaminen. *Peltoalue suositellaan pidettäväksi viljelykäytössä ja avoimena.* Näillä alueilla on kaavaan merkitty maisemaan sopivat mahdolliset rakennuspaikat.

Kyläkuvallisesti arvokkaat rakennukset ja kyläkuvallisesti arvokkaat alueet on osoitettu erityismerkinnöillä *sk, sk-1* ja *sk-2*.

Muinaismuistokohteet on osoitettu *sm-* kohdemerkinnöin.

Maisema- ja luontoselvityksen mukaiset herkät alueet (*luo-1* ja *luo-2*) ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat perinnemaisemat (*luo-3*) on jätetty rakentamisen ulkopuolelle.

Maisemaa muuttavia toimenpiteitä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa (toimenpiderajoitus) Muurasjärven kyläalueella, joka on rajattu erillisellä yleiskaavakartalla MK 1:5000 (karttalehti 2).

Koko yleiskaava-alueella on uudisrakennukset, rakenteet ja korjaustoimenpiteet sovitettava huolellisesti maisemaan ja kyläympäristöön huomioiden paikallinen rakentamisen perinne.

Yleiskaavamääräyksissä on lisäksi määrätty, että ranta-alueilla, metsäsaarekkeille ja avointa peltomaisemaa rajaaville metsänreunavyöhykkeille rakennettaessa tulee jättää riittävä suojapuusto, jotta rakennukset eivät näy avoimesti vesistöön ja peltomaisemaan.

Edelleen määräysten mukaisesti pohjavesialueella (*pv*) on noudatettava pohjavesialueen suojelusuunnitelman mukaisia määräyksiä ja jätehuollossa Pihtiputaan kunnan jätehuoltomääräyksiä. Lisäksi suunnittelualueella noudatetaan vesilaitoksen toiminta-alueen ohjeita ja määräyksiä.

6.3 Aluevaraukset

6.3.1 Pysyvä asuminen, palvelut sekä muu elinkeinotoiminta

AT KYLÄALUE / KYLÄKESKUS. Alue on tarkoitettu kyläasutuksen, maatilojen talouskeskusten, maatilamatkailun, ympäristöhäiriötä tuottamattomien työtilojen ja kylän palveluiden rakentamista varten. *Numero osoittaa alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän.*

Muurasjärven kylän keskustaajama Reisjärventien molemmiin puoliin. Alue sisältää Ristinmäen ja rajautuu ympäröiviin peltoaukeisiin. Erillisenä AT-alueena on osoitettu Särkijärven koulun alue.

Kaavamerkintä AT mahdollistaa myös rivitalorakentamisen kyläalueella. Parhaiten rivitalorakentamiseen sopivia paikkoja ovat nykyisen rivitaloalueen (eläketalosäätiö) laajennus, hautausmaan takana olevat alueet.

Kyläalueeseen sisältyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita (*sr*) sekä alueita (*sr-1/ keskikylän maatalousalue*). Alueella on myös kyläkuvallisesti arvokkaita kohteita ja alueita (*sk, sk-1 ja sk-2*), joiden kulttuurihistoriallinen arvo tulee selvittää. Kyläalueen paikallisia ominaisuuksia voidaan korostaa mm. täydennysrakentamalla Muurasjärven vanhaa kyläraittia siihen sopivalla tavalla.

AO ERILLISPIENTALOJEN ALUE. Alue on tarkoitettu ympärivuotisten erillispientalojen ja niihin liittyvien ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien työtilojen rakentamiseen. *Numero osoittaa alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän.*

Omarantaiset rakennuspaikat Vuohojärven rannalla.

AOM MAASEUTUMAISTEN PIENTALOJEN ALUE. Alue on tarkoitettu maaseutumaiden pientalojen ja ympäristöhäiriötä tuottamattomien työtilojen rakentamiseen. Alueella sallitaan myös vähäinen, ympäristöhäiriötä aiheuttamaton kotieläintenpito ja puutarhaviljely sekä niiden tarvitsemien rakennusten ja rakenteiden rakentaminen. *Numero osoittaa alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän.*

Kylätaajaman ulkopuoliset suurehkot pientalotontit, jotka ovat omakotitontin ja maatilain välimuoto.

AM MAATILOJEN TALOUSKESKUSTEN ALUE. Alue on tarkoitettu maatilain talouskeskusten rakentamiseen. Numero x osoittaa alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän.

Osaan sisältyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita (*sr*) ja -alueita (*sr-1*).

PY PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE. Alue on tarkoitettu palvelujen ja hallinnon tilojen rakentamiseen.

Koulun, Harjulinnan ja sivupaloaseman alueet. Muilta osin palvelut sisältyvät kyläalueeseen (AT).

Koulun piha-alue on merkitty kyläkuvallisesti arvokkaaksi alueeksi (*sk-2*).

TY-1 TEOLLISUUSALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA.

Alueella ei saa olla laitosta, josta aiheutuva melutaso ylittää asumiseen varattujen alueiden rajalla muu melu huomioiden 55 dB. Alueella sallitaan teollisuustoimintaan liittyvä välttämätön asuminen.

Sahaus- ja puusepänteollisuuden toiminta ja sen laajennustarve Särkipäällä sekä korjaamo Ristinmäen tuntumassa.

6.3.2 Loma-asuminen ja virkistys

RA LOMA-ASUNTOALUE. Alue on tarkoitettu loma-asuntojen rakentamiseen. *Numero osoittaa alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän.*

- VL** **LÄHIVIRKISTYSALUE.** Alue on tarkoitettu päivittäiseen ulkoiluun, leikkiin ja virkistykseen sekä niitä palvelevia pienehköjä rakennuksia, rakenteita ja laitteita varten.
- Kylätaajamaan sisältyvät lähivirkistysalueet hautausmaan lounaispuolella ja Kelkkämäjoen varressa.
- VL-1** **LÄHIVIRKISTYSALUE / YHTEISRANTA.** Alue on tarkoitettu kylän yhteiseen lähivirkistyskäyttöön: venevalkamaa, uimarantaa ja rantasaunaa varten. Alueelle voidaan rakentaa myös alueen käyttötarkoitusta palvelevia pienehköjä rakenteita ja laitteita.
- Pysylänlahden uimapaikka ja venevalkama.
- VL-2** **LÄHIVIRKISTYSALUE.** Alue on tarkoitettu taustalla olevien pientalojen lähivirkistyskäyttöön: yhteistä venevalkamaa, uimarantaa ja rantasaunaa varten sekä käyttötarkoitusta palvelevia pienehköjä rakenteita ja laitteita varten. *Yhteisen rantasaunan kerrosala saa olla enintään 25 kerrosneliömetriä.*
- Alue on Savijärven länsirannalla ja tarkoitettu taustan AOM-rakennuspaikoille.

6.3.3 Maa- ja metsätalous

- M** **MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE.** Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sallitaan haja-asutusmainen rakentaminen MRL 72 §:n mukaisen ranta-alueen ulkopuolella.
- Rakennuslupahakemuksessa on osoitettava, että käyttöväettä on riittävästi satavilla ja että vesi-, jätevesi- ja jätehuolto hoidetaan siten, ettei vesistöä eikä pohjavettä saastuteta.*
- Alueen metsänkäsittelyssä on noudatettava kulloinkin voimassa olevia ranta-alueita ja metsäluonnon arvokkaita elinympäristöjä koskevia valtakunnallisia metsänkäsittelysuosituksia.*
- Ranta-alueen mahdollinen rakennusoikeus on maanomistajakohtaisesti siirretty rakentamisen sallivalle alueelle.*
- Alueelle sijoittuu useita luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita perinnemaisemia merkinnällä luo-3. Näillä alueilla ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka heikentävät alueen luonto- ja maisema-arvoja.
- M-2** **MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE.** Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen tai se voidaan kunnostaa vesialueeksi. *Alueella suositellaan maisemanhoidollisia toimenpiteitä. Alueeseen kohdistuvat toimenpiteet eivät saa heikentää alueen luontoarvoja.*
- Kelkkämä, Lahnalampi ja Särkilampi.
- MT** **MAATALOUSALUE.** Alue on tarkoitettu maatalouden harjoittamiseen. Alueella sallitaan ainoastaan maatalouteen liittyvä rakentaminen, joka tulee ensisijaisesti sijoittaa talouskeskusten läheisyyteen.

Peltoalue suositellaan pidettäväksi viljelykäytössä ja avoimena.

Ranta-alueen mahdollinen rakennusoikeus on tilakohtaisesti siirretty rakentamisen sallivalle alueelle.

Kylän keskeiset, yhtenäiset peltoalueet. Alue on pääosin myös Muurasjärven valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueita, joka on osoitettu erillisellä *ma-*merkinnällä.

ME KOTIELÄINTALOUDEN SUURYKSIKÖN ALUE. Alue on tarkoitettu sellaisen kotieläintalouden harjoittamiseen, joka eläinmäärän perusteella edellyttää YSL 28 §:n mukaisen ympäristöluvan. Numero osoittaa alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän.

Alueella sallitaan kotieläintaloutta ja muuta maataloutta palvelevien rakennusten sekä maataloustuottajan oman asunnon rakentaminen.

ME-merkinnällä on pyritty turvaamaan kotieläintalouden toimintaedellytykset. Aluevaraus on merkitty riittävän laajana (lantalat, rehuntuotanto) ja uudet rakennuspaikat on osoitettu riittävän etäälle.

MU MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen sekä ulkoilukäyttöön.

Alueella sallitaan rakentaminen vain maa- ja metsätaloutta varten. Alueelle voidaan rakentaa myös maisemaan sopivia ulkoilureittiä palvelevia pienehköjä rakenteita ja laitteita.

Alueen metsänkäsittelyssä on noudatettava kulloinkin voimassa olevia ranta-alueita ja metsäluonnon arvokkaita elinympäristöjä koskevia valtakunnallisia metsänkäsittelysuosituksia.

Ristinmäki ja Likolammen ympäristö.

MY MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen ja sillä on vesimaisemaan liittyviä arvoja.

Alueen metsänkäsittelyssä on noudatettava kulloinkin voimassa olevia ranta-alueita ja metsäluonnon arvokkaita elinympäristöjä koskevia valtakunnallisia metsänkäsittelysuosituksia.

Muurasjärven saaret Kuvaja ja Helkkynen.

6.3.4 Muut alueet ja kohteet

ET YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE. Alue on tarkoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa ja tietoliikennettä varten.

Uuden jäteveden puhdistamon aluevaraus Kelkkämäjoen suistossa ja nykyisten matkapuhelintukiasemien aluevaraus hautausmaan vieressä.

- EO/M** **MAA-AINESTEN OTTOALUE.** Alue on tarkoitettu maa-ainesten ottoa varten. Maa-ainesten oton päätyttyä alue varataan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi.
- Alue tulee maisemoida soranoton päätyttyä. Alueen jatkuva maisemointi on suositeltavaa.*
- Alueella on voimassa oleva maa-ainesten ottolupa. Toinen lupa on vireillä ko. alueen vieressä. Yhtenäinen ottoalue on Reisjärventien läheisyydessä, mutta kaavan mukaisesti tien ja ottoalueen väliin jätetään riittävä suoja-alue (M).
- EV** **SUOJAVIHERALUE.**
- Uuden jätevedenpuhdistamon lähialueet.
- EH** **HAUTAUSMAA-ALUE.**
- SL** **LUONNONSUOJELUALUE.** Luonnonsuojelulain mukaan perustettu tai perustettava luonnonsuojelualue.
- Alueella saa suorittaa toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen sen suojeluarvon säilyttämiseksi tai palauttamiseksi.*
- Likolampi. Alueen raja-alue perustuu vuonna 1996 tehtyihin luontoselvityksiin ja niiden täydennykseen (1996).
- W** **VESIALUE.**
- W-1** **VESIALUE.** Alueella suositellaan järven tilaa parantavia toimenpiteitä edellyttäen, että alueen luontoarvoja ei heikennetä.
- Junganjärvi, Savijärvi ja Sääkkönen.
- pv** **Tärkeä pohjavesialue.** Muurasjärven ja Särkiharjun pohjavesialueet.
- ma** **Maisemallisesti arvokas alue / Valtakunnallisesti arvokas Muurasjärven maisema-alue (VN 5.1.1995).**
- Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa on toimenpiteet sovitettava siten, ettei tämän valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen arvoja heikennetä. Arvot on kuvattu VN:n päätökseen liittyvässä julkaisussa Arvokkaat maisema-alueet; Maisematyöryhmän mietintö II. Ympäristöministeriö mietintö 66/1995.*
- Kattaa lähes koko kaava-alueen.
- sr-1** **Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kyläalue / Keski-Suomen museon rakennusinventointikohteet no 52.**
- Uudisrakentaminen ja korjaustoimenpiteet on sovitettava huolellisesti maisemaan ja kyläympäristöön huomioiden paikallinen rakentamisen perinne.*
- Keskikylän maatalousalue.

- sk-1** **Kyläkuvallisesti arvokas alue / Kyläraitti.** Alue on rakennuskannaltaan omanleimainen ja sisältää osia vanhasta kyläraitista. *Uudis- ja korjausrakentaminen tulee tehdä kyläraittia täydentäen ja alueen rakennusperinteeseen sopivalla tavalla.*
- Muurasjärven kylän keskusta Reisjärventien molemmin puolin.
- sk-2** **Kyläkuvallisesti arvokas alue / Muurasjärven koulun piha-alue.** Alue liittyy koululaitoksen historiaan. *Uudis- ja korjausrakentaminen tulee tehdä koulun pihapiiriä täydentäen ja sen rakennusperinteeseen sopivalla tavalla huomioiden myös pihapuuston säilyminen.*
- luo-1** **Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas alue tai kohde / Kasvillisuus.** *Osa-alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka heikentävät alueen luontoarvoja. Luontoarvot on kuvattu tämän yleiskaavan selostuksessa.*
- Kohdemerkinnällä (neliö) on osoitettu tarkemmin luontokohde .
- luo-2** **Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas alue / Linnusto.** *Osa-alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka heikentävät alueen luontoarvoja. Luontoarvot on kuvattu tämän yleiskaavan selostuksessa.*
- Maihinnousu ja liikkuminen alueella tulisi kieltää 1.4.-31.7. välisenä aikana.*
- luo-3** **Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas alue / Perinnemaisema.** *Osa-alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka heikentävät alueen luonto- ja maisema-arvoja. Arvot on kuvattu tämän yleiskaavan selostuksessa.*
- Aluetta tulee hoitaa sen luonteen säilymisen turvaavalla tavalla.*
- Keski-Suomen perinnemaisemat -julkaisun kohteet sekä kaavoituksen yhteydessä täydennettynä kohteena Rinteen metsälaidun.
- sr** **Kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde / rakennusinventointikohde.**
- Maisemallisesti, rakennustaiteellisesti tai historiallisesti arvokkaita rakennuksia tai niiden osaa tai rakennusryhmiä ei saa purkaa ilman purkamislupaa eikä niiden ulkoasua muuttaa ilman pakottavaa syytä. Keski-Suomen museolle tulee varata tilaisuus lausunnon antamiseen ennen säilytettäviä kohteita koskevien lupahakemusten ratkaisemista.*
- Keski-Suomen maakuntaliiton inventoimat kulttuurihistorialliset kohteet.
- sm** **Muinaismuistokohde.** Muinaismuistolailla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös, jonka laajuus tulee selvittää Museovirastosta. *Maaperän kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kiellettyä ilman museoviraston lupaa.*
- sk** **Kyläkuvallisesti arvokas rakennus tai rakennusryhmä.**

Kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennuksia tai niiden osia tai rakennusryhmiä ei saa purkaa ilman purkamislupaa. Purkamislupamenettelyssä selvitetään rakennusten kulttuurihistoriallinen arvo yksityiskohtaisemmin.

Kohteet on kartoitettu kaavatyön perusselvitysten yhteydessä. Ne sijaitsevat kylän keskustassa, osana vanhaa kyläraittia. Merkinnän tarkoituksena on nostaa esiin alueelle ominaisia kohteita ja turvata niiden kulttuurihistoriallisen arvon selvittäminen myöhemmin, viimeistään mahdollisen purkamisluvan käsittelyn yhteydessä.

m-1 Maa-ainesten kotitarveottokohde.

Ottoalueiden ympärille tulee jättää tai tarvittaessa istuttaa riittävä suoja puusto. Alue tulee maisemoida soranoton päätyttyä. Alueen jatkuva maisemointi on suositeltavaa.

Käytössä olevat kotitarveottoalueet on merkitty kaavaan kohdamerkinnällä.

lv VENEVALKAMA. Muurasrannan venesatama ja uusi venevalkamavaraus Pysylänlahdessa.

vv UIMARANTA. Pihtiputaan kunnan ylläpitämä Sahalan uimaranta sekä uusi uimarantavaraus Pysylänlahdessa.

6.4 KAAVAMÄÄRÄYKSET JA –MERKINNÄT

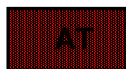
KAVAEHDOTUS

MK 1:10 000

OIKEUSVAIKUTTEINEN

KARTTALEHTI 1

MERKINTÖJEN SELITYKSET JA YLEISKAAVAMÄÄRÄYKSET

KYLÄALUE / KYLÄKESKUS.

Alue on tarkoitettu kyläasukuksen, maatilojen talouskeskusten, maatilamatkailun, ympäristöhäiriötä tuottamattomien työtilojen ja kylän palveluiden rakentamista varten. Numero osoittaa alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän.

ERILLISPIENTALOJEN ALUE.

Alue on tarkoitettu ympärivuotisten erillispientalojen ja niihin liittyvien ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien työtilojen rakentamiseen. Numero osoittaa alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän.

MAASEUTUMAISTEN PIENTALOJEN ALUE.

Alue on tarkoitettu maaseutumaisten pientalojen ja ympäristöhäiriötä tuottamattomien työtilojen rakentamiseen. Alueella sallitaan myös vähäinen, ympäristöhäiriötä aiheuttamaton kotieläinten pito ja puutarhaviljely sekä niiden tarvitsemien rakennusten ja rakenteiden rakentaminen. Numero osoittaa alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän.

MAATILOJEN TALOUSKESKUSTEN ALUE.

Alue on tarkoitettu maatilojen talouskeskusten rakentamiseen. Numero osoittaa alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän.

PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE.

Alue on tarkoitettu palvelujen ja hallinnon tilojen rakentamiseen.

TEOLLISUUSALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA.

Alueella ei saa olla laitosta, josta aiheutuva melutaso ylittää asumiseen varattujen alueiden rajalla muu melu huomioiden 55 dB. Alueella sallitaan teollisuustoimintaan liittyvä välttämätön asuminen.

LÄHIVIRKISTYSALUE.

Alue on tarkoitettu päivittäiseen ulkoiluun, leikkiin ja virkistykseen ja niitä palvelevia pienehköjä rakennuksia, rakenteita ja laitteita varten.

LÄHIVIRKISTYSALUE / YHTEISRANTA.

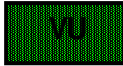
Alue on tarkoitettu yleiseen virkistyskäyttöön: venealkamaa, uimarantaa, sitä palvelevaa rantasaunaa ja kioskia varten. Alueelle voidaan rakentaa myös alueen käyttötarkoitusta palvelevia pienehköjä rakentaita ja laitteita.

LÄHIVIRKISTYSALUE.

Alue on tarkoitettu taustalla olevien pientalojen lähivirkistyskäyttöön: yhteistä venevalkamaa, uimarantaa ja ranta-aunaa sekä käyttötarkoitusta palvelevia pienehköjä rakenteita ja laitteita varten.

Yhteisen ranta-aunan kerrosala saa olla enintään 25 kerrosalaneliometriä.

URHEILU- JA VIRKISTYSTOIMINTOJEN ALUE.

Alue on tarkoitettu urheilukenttää ja sitä palvelevia katsomoita ja huoltorakennuksia varten. Alueelle voidaan rakentaa myös alueen käyttötarkoitusta palvelevia pienehköjä rakenteita ja laitteita.

LOMA-ASUNTOALUE.

Alue on tarkoitettu loma-asuntojen rakentamiseen. Numero osoittaa alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän.

YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE.

Alue on tarkoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa ja tietoliikennettä varten.

MAA-AINESTEN OTTOALUE.

Alue on tarkoitettu maa-ainesten ottoa varten. Maa-ainesten oton päätyttyä alue varataan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi.

Alue tulee maisemoida soranoton päätyttyä. Alueen jatkuva maisemointi on suositeltavaa.

HAUTAUSMAA-ALUE.

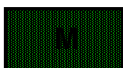
SUOJAVIHERALUE.

LUONNONSUOJELUALUE.

Luonnonsuojelulain nojalla perustettu tai perustettava luonnonsuojelualue.

Alueella saa suorittaa toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen sen suojeluarvon säilyttämiseksi tai palauttamiseksi.

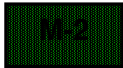
MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE.

Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueelle sallitaan haja-asutusmainen rakentaminen MRL 72§:n mukaisen ranta-alueen ulkopuolella.

Rakennuslupahakemuksessa on osoitettava, että käyttöväettä on riittävästi saatavilla ja että vesi-, jätevesi- ja jätehuolto hoidetaan siten, ettei vesistöä eikä pohjavettä saastuteta.

Alueen metsänkäsittelyssä on noudatettava kulloinkin voimassa olevia ranta-alueita ja metsäluonnon arvokkaita elinympäristöjä koskevia valtakunnallisia metsänkäsittelysuosituksia.

Ranta-alueen mahdollinen rakennusoikeus on tilakohtaisesti siirretty rakentamisen sallivalle alueelle.

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE.

Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen tai se voidaan kunnostaa vesialueeksi. Alueella suositellaan maisemanhoidollisia toimenpiteitä. Alueeseen kohdistuvat toimenpiteet eivät saa heikentää alueen luontoarvoja.

MAATALOUSALUE.

Alue on tarkoitettu maatalouden harjoittamiseen. Alueelle sallitaan ainoastaan maatalouteen liittyvä rakentaminen, joka tulee ensisijaisesti sijoittaa talouskeskusten läheisyyteen.

Peltoalue suositellaan pidettäväksi viljelykäytössä ja avoimena.

Ranta-alueen mahdollinen rakennusoikeus on tilakohtaisesti siirretty rakentamisen sallivalle alueelle.

KOTIELÄINTALouden SUURYKSIKÖN ALUE.

Alue on tarkoitettu sellaisen kotieläintalouden harjoittamiseen, joka eläinmäärän perusteella edellyttää YSL 28 §:n mukaisen ympäristöluvan. Numero osoittaa alueella sijaitsevien rakennuspaikkojen enimmäismäärän.

Alueella sallitaan kotieläintaloutta ja muuta maataloutta palvelevien rakennusten sekä maataloustuottajan oman asunnon rakentaminen.

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ULKOILUN OHJAAMIS-TARVETTA.

Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen sekä ulkoilukäyttöön. Maa- ja metsätalouden harjoittamisessa on otettava huomioon alueen ulkoilukäyttö ja luonnonmaisema.

Alueella sallitaan rakentaminen maa- ja metsätalotta varten. Alueelle voidaan rakentaa myös maisemaan sopivia ulkoilureittiä palvelevia pienehköjä rakenteita ja laitteita.

Alueen metsänkäsittelyssä on noudattettava kulloinkin voimassa olevia ranta-alueita ja metsäluonnon arvokkaita elinympäristöjä koskevia valtakunnallisia metsänkäsittelysuosituksia.

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖ-ARVOJA.

Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen ja sillä on vesimaisemaan liittyviä arvoja.

Alueen metsänkäsittelyssä on noudattettava kulloinkin voimassa olevia ranta-alueita ja metsäluonnon arvokkaita elinympäristöjä koskevia valtakunnallisia metsänkäsittelysuosituksia.

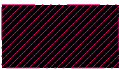

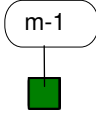

VESIALUE.

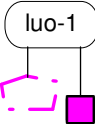

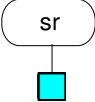
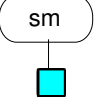
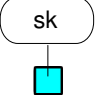

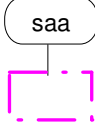
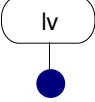
VESIALUE.

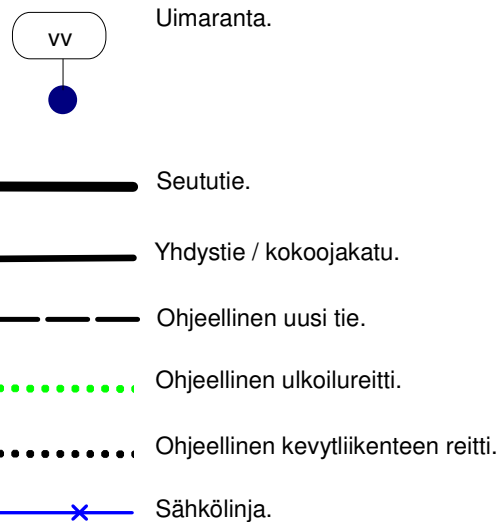
Alueella suositellaan järven tilaa parantavia toimenpiteitä edellyttäen, että alueen luontoarvoja ei heikennetä.

	Yleiskaava-alueen raja.
	Erillinen yleiskaavakartta MK 1:5000 / Muurasjärven kyläalue. (KARTTALEHTI 2)
	Alueen raja.
	Eri kaavamääräysten alaisten alueenosien välinen raja.
	Säilytettävä, rakennettu rakennuspaikka. Rakennuspaikan rakennusoikeus kuuluu sille tilalle, mihin ohjeellinen symboli on merkitty.
	Suunniteltu, rakentamaton rakennuspaikka. Rakennuspaikan rakennusoikeus kuuluu sille tilalle, mihin ohjeellinen symboli on merkitty.
	Oleva tai uusi asuinrakennuksen tai maatilan erillinen rantasauna. Rantasaunasta ei voida muodostaa erillistä rantarakennuspaikkaa.

	Maa-ainesten kotitarveottokohde. Ottoalueiden ympärille tulee jättää tai tarvittaessa istuttaa riittävä suojapuusto. Alue tulee maisemoida soranoton päätyttyä. Alueen jatkuva maisemointi on suositeltavaa.
	Tärkeä pohjavesialue.
	Yhdyskuntatekninen huolto / pohjaveden ottamo.
	Maisemallisesti arvokas alue / Valtakunnallisesti arvokas Muurasjärven maisema-alue (VN 5.1.1995). Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa on toimenpiteet sovittava siten, ettei tämän valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen arvoja heikennetä. Arvot on kuvattu VN:n päätökseen liittyvässä julkaisussa Arvokkaat maisema-alueet; Maisema-aluetyöryhmän mietintö II. Ympäristöministeriö mietintö 66/1995.
	Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kyläalue / Keski-Suomen museon rakennusinventointikohde no 52. Uudisrakentaminen ja korjaustoimenpiteet on sovittava huolellisesti maisemaan ja kyläympäristöön huomioiden paikallinen rakentamisen perinne.
	Kyläkuvallisesti arvokas alue / Kyläraitti. Alue on rakennuskannaltaan omaleimainen ja sisältää osia vanhasta kyläraitista. Uudis- ja korjausrakentaminen tulee tehdä kyläraitia täydentäen ja sen rakennusperinteeseen sopivalla tavalla.

	<p>Kyläkuvallisesti arvokas alue / Muurasjärven koulun piha-alue. Alue liittyy koululaitoksen historiaan. Uudis- ja korjausrakentaminen tulee tehdä koulun pihapiiriä täydentäen ja sen rakennusperinteeseen sopivalla tavalla huomioiden myös pihapuuston säilyminen.</p>
	<p>Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas alue tai kohde / Kasvillisuus. Osa-alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka heikentävät alueen luontoarvoja. Luontoarvot on kuvattu tämän yleiskaavan selostuksessa.</p>
	<p>Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas alue / Linnusto. Osa-alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka heikentävät alueen luontoarvoja. Luontoarvot on kuvattu tämän yleiskaavan selostuksessa. Maihinnousu ja liikkuminen alueella tulisi kieltää 1.4.-31.7. välisenä aikana.</p>
	<p>Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas alue / perinnemaisema. Osa-alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka heikentävät alueen luonto- ja maisema-arvoja. Arvot on kuvattu tämän yleiskaavan selostuksessa. Aluetta tulee hoitaa sen luonteen säilymisen turvaavalla tavalla.</p>
	<p>Kulttuurihistoriallisesti arvokas kohde / rakennusinventointikohde. Maisemallisesti, rakennustaiteellisesti tai historiallisesti arvokkaita rakennuksia tai niiden osaa tai rakennusryhmiä ei saa purkaa ilman purkamislupaa eikä niiden ulkoasua saa muuttaa ilman pakottavaa syytä. Keski-Suomen museolle tulee varata tilaisuus lausunnon antamiseen ennen säilytettäviä kohteita koskevien lupahakemusten ratkaisemista.</p>
	<p>Muinaismuistokohde. Muinaismuistolailla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös, jonka laajuus tulee selvittää Museovirastosta. Maaperän kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kiellettyä ilman museoviraston lupaa.</p>
	<p>Kyläkuvallisesti arvokas rakennus tai rakennusryhmä. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia tai niiden osia tai rakennusryhmiä ei saa purkaa ilman purkamislupaa. Purkamislupamenettelyssä selvitetään rakennusten kulttuurihistoriallinen arvo yksityiskohtaisemmin.</p>

	<p>Puhdistettava / kunnostettava maa-alue.</p>
	<p>Venevalkama.</p>

YLEISKAAVAMÄÄRÄYKSET:

Maisemaa muuttavia toimenpiteitä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa (toimenpiderajoitus) Muurasjärven kyläalueella, joka on rajattu erillisellä yleiskaavakartalla MK 1:5000 (karttalehti 2).

nuksille. Lisäksi yleiskaavan

Yleiskaavan käytöstä rakennuslupan perusteena ranta-alueella säädetään MRL 72 §:ssä ja suunnittelutarvealueella MRL 137 §:ssä.

Kyläympäristön arvoja on kuvattu tarkemmin tämän yleiskaavan selostuksessa ja maisema-alueen arvoja julkaisussa Arvokkaat maisema-alueet; maisematyöryhmän mietintö II.

Yleiskaavan mukaisesti voidaan myöntää rakennuslupa MRL 72 §:n mukaiselle ranta-alueelle sijoittuville rakentamiseen osoitetuille RA-, AO-, AOM- ja AM-alueille yksiasuntoista loma-asuntoa tai asuinrakennusta varten sekä osoitetuille erillisille saunarakennuksille. Lisäksi voidaan myöntää rakennuslupa MRL 72 §:n mukaiselle ranta-alueelle sijoittuville ME-alueille maataloustuottajan omalle asuinrakennukselle.

Yleiskaavalla on tarkasteltu ranta-alueen rakennusoikeus maanomistajakohtaisesti kantatilarakennusperiaatetta noudattaen.

MRL 16 §:n mukaisella suunnittelutarvealueella rakennuslupa edellyttää MRL 137 §:n sisällön täyttymistä kokonaisuudessaan, jolloin rakennuslupa voidaan myöntää yleiskaavan mukaisille AT-, AO-, AOM-, AM- ja ME-alueille enintään kaksiasuntoisen tai maatalouden harjoittamisen kannalta tarpeellisen rakennuksen rakentamiseen.

Maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n mukaiseen suunnittelutarvealueeseen kuuluvalla tämän kaava-alueen kyläalueella tai muulla maaseutualueella, jolla rakentamispaine on vähäistä, voidaan katsoa, että maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n 1 momentissa säädetyt rakennuslupan erityiset edellytykset olemassa olevaa asutusta täydentävän enintään kaksiasuntoisen asuinrakennuksen tai maatalouden harjoittamisen kannalta tarpeellisen rakennuksen osalta on selvitetty tässä osayleiskaavassa. Näissä tilanteissa rakennuslupa voidaan käsitellä ilman suunnittelutarveratkaisua niin kauan kuin rakentamispaine säilyy vähäisenä.

Koko tällä yleiskaava-alueella on uudisrakennukset, rakenteet ja korjaustoimenpiteet sovitettava huolellisesti maisemaan ja kyläympäristöön huomioiden paikallinen rakentamisen perinne.

Ranta-alueille, metsäsaarekkeille ja avointa peltomaisemaa rajaaville metsänreunavyöhykkeille rakennettaessa tulee jättää riittävä suojapuusto, jotta rakennukset eivät näy avoimesti vesistöön ja peltomaisemaan.

Pohjavesialueilla (pv) on noudatettava pohjavesialueen suojelusuunnitelman määräyksiä.

Jätehuollossa noudatetaan Pihtiputaan kunnan jätehuoltomääräyksiä.

Suunnittelualueella noudatetaan vesilaitoksen toiminta-alueen ohjeita ja määräyksiä.

Yleiskaava-alueella noudatetaan kunnan rakennusjärjestystä, ellei yleiskaavamerkinnöillä tai -määräyksillä toisin ole osoitettu.

Jyväskylässä 17.12.2003 / 10.3.2004 / 31.5.2004

SUUNNITTELUKESKUS OY

Kaisa Kallinen, DI

Helena Raatikainen, arkk.yo

7 KAAVAN VAIKUTUKSET

7.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja kulttuurimaisemaan

Merkittävin muutos on rakennetun ympäristön tiivistyminen kyläkeskusalueella. Kaavamerkintä AT mahdollistaa siellä asumisen lisäksi matkailun, maatilojen ja kylän tarvitsemien palveluiden sijoittumisen. Uudet täydentävät AT-rakennuspaikat sijoittuvat rakennettuun kyläympäristöön, metsään tai metsän /maiseman reunavyöhykkeille, eivätkä siksi vaikuta merkittävästi avoimeen viljelymaisemaan.

Sen lisäksi uutta täydennysrakentamista on osoitettu eri puolille kylää: kumpareille, metsäsaarekkeisiin, olemassa oleviin rakennusryhmiin. Koska uudet rakennuspaikat on osoitettu perinteen mukaisille paikoille, ei täydennysrakentamisella ole merkittävää vaikutusta kulttuurimaisemaan.

Uusia rantaan rajoittuvia rakennuspaikkoja kulttuurimaiseman alueella sijaitsee 19 kpl ja erillisiä rantasaunoja saunoja 5 kpl. Muutamat rakennuspaikat sijaitsevat peltomaisemassa, mutta ne on pyritty sijoittamaan rakennusryhmien läheisyyteen tai rantapuuston suojaan. Niillä ei ole merkittävää vaikutusta kulttuurimaisemaan.

Suunnittelualueella sijaitsee 19 kotieläintalouden suuryksikköä, joiden aluevaraukset on osoitettu riittävän suurina laajennustarpeet huomioiden. Tuotantorakennukset ovat tulevaisuudessakin kooltaan suuria ja näkyvät maisemassa, vaikka sijaitsevatkin talouskeskusten yhteydessä. Niiden vaikutuksia maisemaan pyritään vähentämään kaavamerkintöihin ja määräyksiin sisältyvällä rakentamistavan ohjauksella. Kaavaan ei kuitenkaan sisälly varsinaisia rakennustapaohjeita.

Jätevedenpuhdistamon EV-aluevaraus sijoittuu Kelkkämäjoen varteen valtakunnalliselle kulttuurimaisema-alueelle. Puhdistamo on kuitenkin osana olemassa olevaa rakennusryhmää, mikä vähentää sen vaikutusta maisemaan. Lisäksi maisemavaikutuksia voidaan vähentää suojaistutuksin ja rakentamistavan ohjauksella.

Maisemallisesti arvokas alue / Muurasjärven kulttuurimaisema (VN 5.1.1995) on huomioitu erillisellä osa-aluemerkinnällä (*ma*), joka käytännössä kattaa koko suunnittelualueen. *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa on toimenpiteet sovittava niin, ettei tämän valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen arvoja heikennetä.*

Maisemaa muuttavia toimenpiteitä ohjataan myös MRL 128§ mukaisella toimenpiderajoituksella kaavassa rajatulla Muurasjärven kyläalueella.

7.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaavamääräyksillä ja aluevarauksilla on pyritty minimoimaan luontoon kohdistuvat vaikutukset. Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat kasvillisuus- ja linnustokohteet sekä arvokkaat perinnemaisemat on jätetty rakentamisen ulkopuolelle ja osoitettu erityismerkinnöin.

M-2-alueella suositellaan maisemanhoidollisia toimenpiteitä (Särkilampi, Kelkämä, Lahnalampi) ja W-1 -alueella järven tilaa parantavia toimenpiteitä (Junganjärvi, Savijärvi, Sääkkönen). Toimenpiteet eivät saa kuitenkaan heikentää alueen luontoarvoja (*luo-1 ja luo-2*), mikä tulee huomioida toimenpidesuunnitelmia laadittaessa. Likolampi, on osoitettu suojelualueeksi (SL), jolla mm. vesa-konraivaus ja muut suojeluarvoja säilyttävät toimenpiteet ovat suositeltavia.

Maa-ainesten ottoalue (EO/M) on rajattu erilleen tiestä, jolloin jää riittävä suoja-
puusto. Maa-ainesten oton päätyttyä alue on varattu maa- ja metsätalouskäyttöön. Kaavaan merkityissä maa-ainesten kotitarveottokohteissa edellytetään riittävän suojapuuston jättämistä tai tarvittaessa istuttamista ottoalueen ympärille sekä alueen maisemoimista soranoton päätyttyä. Sekä ottoalueilla että -kohteissa suositellaan jatkuvaa maisemointia.

7.3 Sosiaaliset vaikutukset

Sosiaalisilla vaikutuksilla tarkoitetaan tässä yhteydessä vaikutuksia nykyiseen asutukseen, alueen viihtyisyyteen, kulkuyhteyksiin, turvallisuuteen, palvelutasoon, virkistysmahdollisuuksiin jne. Sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty kyselyillä saatua tietoa asukkaiden/osallisten näkemyksistä mm. uhkakuvista, tärkeistä asioista lähiympäristössä, tarpeista ja muutoksia vaativista asioista.

Lähimmän viiden vuoden aikana Muurasjärven koulun (ala-aste) oppilasmääräennuste on tasaisesti aleneva. Uudet lapsiperheet turvaisivat oppilasmäärien tasaisena pysymisen jatkossakin, mutta liian nopea vuosittainen kasvu ei ole toivottavaa. Asukasmäärän lisäys turvaisi osaltaan myös kylällä olevien palveluiden, mm. vähittäistavarakauppa, säilymisen, millä on merkitystä erityisesti vanhemman väestön elinmahdollisuuksiin kotikylällä.

Kaavassa on osoitettu noin 100 uutta rakennuspaikkaa, joista osa voi toteutua myös rivitaloina. Erityisesti uudet rivitalohuoneistot saattaisivat hyvien liikunta-
palveluiden ja kauppapalveluiden lisäksi houkuttaa nuoria jäämään tai muuttamaan kylälle. Yksityisestä maanomistuksesta johtuen rakennuspaikoista voidaan arvioida toteutuvan noin puolet, mikä tarkoittaa noin 40 + 10 uutta rakennuspaikkaa. Tämän arvion mukaan alueelle muuttaisi noin 40 uutta asuntokuntaa (3-4 henkilöä/asuntokunta), mikä merkitsisi parhaassa tapauksessa noin 140 uutta asukasta pitkällä aikavälillä.

Aikaisemmassa kaavoitusprosessissa ja nyt toteutetun kyselynkin mukaan maanviljelijät / kyläläiset ovat olleet huolestuneita siitä, että kaavoituksella rajoitettaisiin maatalouden harjoittamista elinkeinon kannalta tärkeillä peltoalueilla, jotka ovat osa valtakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisema-alueita. Kaavassa asiaa on tarkasteltu elinkeinon näkökulmasta – viljelyn kannalta parhaita peltoja ei ole osoitettu arvokkaiksi peltoalueiksi vaan maatalousalueeksi (MT), joka suositellaan pidettäväksi viljelykäytössä ja avoimena.

Kotieläintuotannon suuryksiköiden (ME) hajuhaittoja on minimoitu osoittamalla niiden aluetarpeet (lantalat, rehuntuotanto) riittävän laajoina ja osoittamalla uudet rakennuspaikat riittävän etäälle. ME-alueiden ympärillä on ”suoja-alueina”

lähes poikkeuksetta maatalousalueet (MT), joilla muu kuin maatalouden rakentaminen ei ole sallittua.

Nykyisen ja uuden sahaus- ja puusepänteollisuuden (TY-1) melu- ja puruhaittoja on minimoitu keskittämällä toiminta yhteen paikkaan. Uutta asumista ei ole osoitettu sen läheisyyteen.

7.4 Taloudelliset ja muut vaikutukset

Noin 40 % uusista rakennuspaikoista sijoittuu uuden jätevedenpuhdistamon vaikutusalueelle. Mikäli näistä rakennuspaikoista toteutuisi noin 50 % ja asumakuntakoko olisi noin 3,5 henkilöä / asumakunta, merkitsisi se pitkällä aikavälillä noin 70 uutta asukasta. Todellinen väestönkasvu arvioidaan vähäisemmäksi, kun huomioidaan väestön luonnollinen poistuma. Puhdistamon kapasiteetti on mitoitettu liittyjämäärällä 110 (nykyisin 47 asukasta) ja keskimääräisellä ominaiskulutuksella 150 l/as/vrk. Puhdistamon laajennus-/ lisäinvestointitarpeet riippuvat kyläkeskusalueen rakennuspaikkojen toteutumisen määrästä ja ajoituksesta.

Kyläkeskusalueen ulkopuolella jätevesien käsittely tapahtuu kiinteistökohtaisesti, jolloin kustannukset kohdistuvat kokonaan rakentajalle.

Vähäinen rakentamisen määrä vuosittain ei aiheuta koulutiloihin liittyviä investointitarpeita. Oppilasmäärien kehitystä on kuitenkin syytä seurata.

Liikenne- ja ratkaisut tukeutuvat nykyiseen liikenneverkkoon. Kevytliikenteen väylät on osoitettu kuitenkin nykyistä kattavampana liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Kaavassa Reijjärventien varren kevytliikenteen väylä on esitetty ulottumaan Pysylänlahden uimarannalta Särkiharjuun asti. Tämä palvelee erityisesti niitä koululaisia, jotka eivät kuulu koulukuljetusten piiriin. Lisäksi kevyenliikenteen väylää on osoitettu Muuraksentielle noin 400 metrin matkalle.

8 YMPÄRISTÖHAITAT

8.1 Soranotto

Muurasjärven harjussa on useita soranottokohteita, jotka ovat ns. kotitarveottoon tarkoitettuja. Tiepiirin soranottoalue Ristinmäellä on jo poistunut käytöstä ja osittain maisemoitu (MU). Kotitarveottokohteet ovat pääosin niin etäällä teistä, että niistä ei aiheudu laajempaa maisemahaittaa. Poikkeuksena on Särkiharjun koulun kohdalla oleva ottokohde, joka näkyy avoimena Reijjärventielle. Luvanvaraisen maa-ainesten ottoalueen (EO/M) maisemahaittoja on vähennetty alueiden rajauksella etäälle teistä ja maiseman reunavyöhykkeistä sekä suojapuustoa koskevin erillismääräyksin ja jatkuvan maisemoinnin suosituksella.

8.2 Vesistöjen rehevöityminen ja umpeen kasvaminen

Alueen kaikissa järvissä ja lammissa on tapahtunut jonkin verran rehevöitymistä. Pahiten umpeenkasvaneita ovat Lahnalampi, Kelkkämä ja Sääkkönen, joille kaavamerkinnän mukaisesti suositellaan tapauksesta riippuen järven tilaa parantavia tai maisemanhoidollisia toimenpiteitä. Vuohojärven ja Muurasjärven pohjois-

osien vedenlaatu on välttävä, Junganjärven veden laatu on jopa heikko². Muista alueen järvistä ja lammista ei ole käytettävissä mittaustietoja. Jäteveden puhdistamon ja viemäroinnin rakentamisella on myönteinen vaikutus alapuolisen vesistön tilaan.

8.3 Kotieläintalouden suuryksiköt

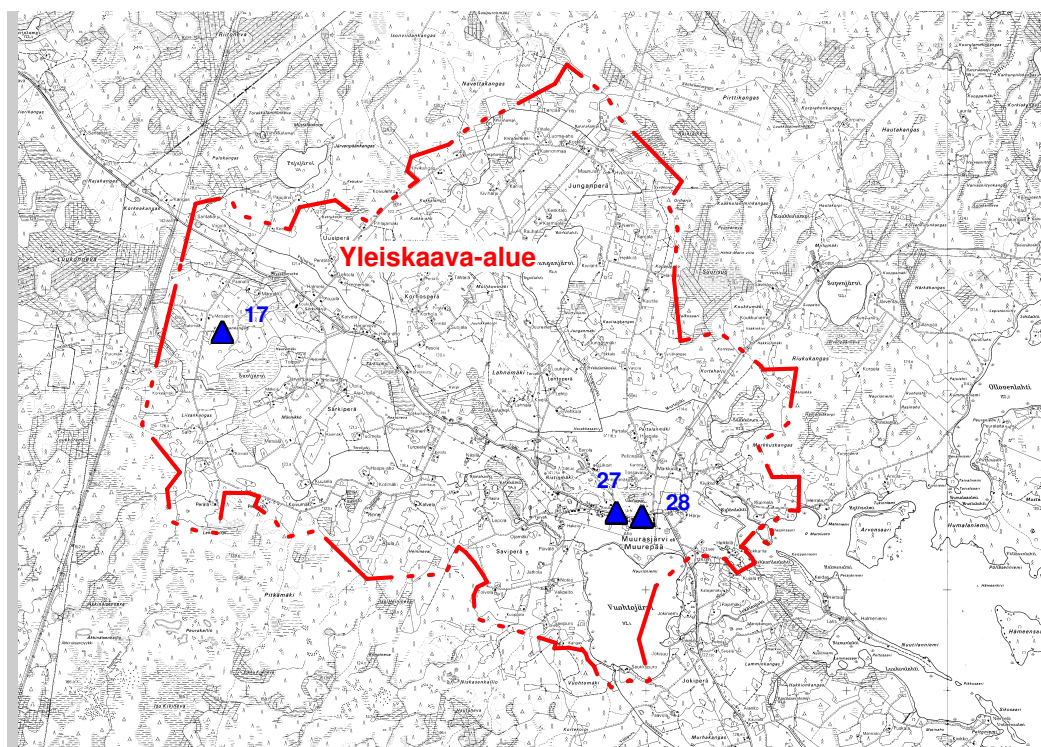
Kaavassa on ME-merkinnällä osoitettu kotieläintalouden suuryksiköt, jotta niiden toimintaedellytykset voidaan turvata jatkossakin lantaloineen ja hajuhaittoineen. Hajuhaittoja voidaan vähentää ainoastaan toimintojen sijoituksella ja riittävän laajoilla aluevarauksilla, ei niinkään rakenteellisilla ratkaisuilla. Niiden läheisyyteen ole osoitettu uusia rakennuspaikkoja.

8.4 Teollisuustoiminta

Särkipेरällä on sahaus- ja puusepänteollisuustoimintaa, josta aiheutuu meluhaittaa, purun leviämistä ja liikennettä lähiympäristöön. Alue on laajennustarpeet huomioiden osoitettu teollisuus- ja varastoalueeksi (T-1), jolla pyritään keskittämään toiminta ja ympäristöhaitat.

8.5 Pilaantuneet maat

Suunnittelualueella sijaitsevat pilaantuneiden maiden rekisteriin kuuluvat kohteet ovat vanha Muurasjärven kaatopaikka (17), entinen huoltamo(27) Harjulinnan yhteydessä sekä Salen jakelupiste (28), jota ollaan parhaillaan kunnostamassa.

KUVA 18. Pilaantuneet maat-rekisteriin kuuluvat kohteet.

² Keski-Suomen ympäristökeskus. Järvien veden laatu Pihtiputaalla.

9 YLEISKAAVAN TOTEUTUS

9.1 Toteuttaminen ja ajoitus

Toteuttaminen voi alkaa kaavan tultua hyväksytyksi ja lainvoimaiseksi. Maanomistajat voivat myydä rakennuspaikkoja tai toteuttaa niitä itse. Omakotitalon ja lomarakennusten rakennusluvut voidaan myöntää pääosin suoraan kunnasta yleiskaavamääräysten mukaisesti. Alueen nykyinen vesi- ja viemäriverkosto sekä tiestö sallivat suurimmalla osalla aluetta toteutuksen välittömästi.

Liittymän rakentaminen yleiselle tielle edellyttää aina tienpitäjän lupaa ja liittymä tulee rakentaa tienpitäjän antamien ohjeiden mukaisesti, mikä tulee huomioida suoran rakennusluvun myöntämisen edellytyksenä.

Yleiskaavan käytöstä rakennusluvun perusteena ranta-alueella säädetään MRL 72 §:ssä ja suunnittelutarvealueella MRL 137 §:ssä.

Yleiskaavan mukaisesti voidaan myöntää rakennuslupa MRL 72 §:n mukaiselle ranta-alueelle sijoittuville rakentamiseen osoitetuille RA-, AO-, AOM- ja AM-alueille yksiasuntoista loma-asuntoa tai asuinrakennusta varten sekä osoitetuille erillisille saunarakennuksille. Lisäksi yleiskaavan mukaisesti voidaan myöntää rakennuslupa MRL 72 §:n mukaiselle ranta-alueelle sijoittuville ME-alueille maataloustuottajan omalle asuinrakennukselle.

MRL 16 §:n mukaisella suunnittelutarvealueella rakennuslupa edellyttää MRL 137 §:n sisällön täyttymistä kokonaisuudessaan, jolloin rakennuslupa voidaan myöntää yleiskaavan mukaisille AT-, AO-, AOM-, AM- ja ME-alueille enintään kaksiasuntoisen tai maatalouden harjoittamisen kannalta tarpeellisen rakennuksen rakentamiseen.

Maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n mukaiseen suunnittelutarvealueeseen kuuluvalla tämän kaava-alueen kyläalueella tai muulla maaseutualueella, jolla rakentamispainne on vähäistä, voidaan katsoa, että maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n 1 momentissa säädettyt rakennusluvun erityiset edellytykset olemassa olevaa asutusta täydentävän enintään kaksiasuntoisen asuinrakennuksen tai maatalouden harjoittamisen kannalta tarpeellisen rakennuksen osalta on selvitetty tässä osayleiskaavassa. Näissä tilanteissa rakennuslupa voidaan käsitellä ilman suunnittelutarveratkaisua niin kauan kuin rakentamispainne säilyy vähäisenä.

Koko tällä yleiskaava-alueella on uudisrakennukset, rakenteet ja korjaustoimenpiteet sovitettava huolellisesti maisemaan ja kyläympäristöön huomioiden paikallinen rakentamisen perinne.

Ranta-alueille, metsäsaarekkeille ja avointa peltomaisemaa rajaaville metsänreunavyöhykkeille rakennettaessa tulee jättää riittävä suojapuusto, jotta rakennukset eivät näy avoimesti vesistöön ja peltomaisemaan.

Maisemaa muuttavia toimenpiteitä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa (toimenpiderajoitus) Muurasjärven kyläalueella, joka on rajattu erillisellä yleiskaavakartalla MK 1:5000 (karttalehti 2).

Kulttuurihistoriallisten rakennusten ja alueiden sekä perinnemaisemien säilymiseen liittyviin toimenpiteisiin voidaan valtiolta hakea erilaisia tukia.

9.2 Toteutuksen seuranta

Toteutusta ei erityisesti seurata lukuun ottamatta rakennuslupamenettelyä kunnassa.

17.12.2003 / 10.3.2004 / 7.6.2004

SUUNNITTELUKESKUS OY